Universiteit van Amsterdam

Kader Onderwijskwaliteitsbeleid

Inhoudsopgave

Bladzijde	Hoofdstuk
2	**1. Voorwoord**
3	**2. Inleiding**
5	**3. Positionering van het kader binnen de wettelijke context**
7	**4. Onderwijskwaliteit en kwaliteitscultuur aan de UvA**
8	4.1 Visie op onderwijs
12	**5. Onderwijskwaliteitsbeleid van de UvA**
13	5.1 Het borgen van onderwijskwaliteit - Kwaliteitszorg
14	5.2 Kwaliteitszorgcycli over tijd
17	**6. De kwaliteitszorgcyclus op alle niveaus**
17	6.1 Onderwijseenheid (vak, stage, scriptie etc.)
19	6.2 De opleiding
23	6.3 Colleges en Graduate Schools
25	6.4 De faculteit
28	6.5 De instelling
31	Bijlage 1. - Informatiebronnen
36	Bijlage 2. - Gesprekspartners
40	Bijlage 3. - Facultair handboek onderwijskwaliteitszorg – globale inhoud
41	Bijlage 4. - Evaluatieplan
44	Bijlage 5. - Format jaarverslag en jaarplan Opleiding
47	Bijlage 6. - Format jaarverslag jaarplan College / Graduate School

1. Voorwoord

In 2023 is een werkgroep met verschillende deskundigen op het gebied van onderwijs en onderwijskwaliteit vanuit de hele organisatie (faculteiten, diensten, beleidsmedewerkers, juristen, onderwijsmanagement en (het studentendeel van de) medezeggenschap) van start gegaan met het herzien van het Kader Kwaliteitszorg uit 2018.

Het kwaliteitszorgsysteem onderwijs van de Universiteit van Amsterdam (UvA) is voor het eerst beschreven in het Kader Kwaliteitszorg van 1999. Het document heeft in 2012 en 2018 een update gehad. In 2019 heeft er een uitgebreide evaluatie van de kwaliteitszorg binnen de UvA plaatsgevonden die geresulteerd heeft in een adviesrapport Kwaliteitszorg UvA (2019). Op basis van dit adviesrapport is een aantal aandachts- en actiepunten geformuleerd om de kwaliteitszorg te versterken die in de afgelopen jaren zijn opgepakt en uitgewerkt. Een volgende stap in de realisatie van deze aanbevelingen, is de herziening van het Kader Kwaliteitszorg uit 2018, met aandacht voor:

1. De mogelijkheden die leiden tot **verminderen van de uitvoeringslast** van de kwaliteitszorg;
2. Kwaliteitszorgsystemen en processen nog beter op elkaar aan te laten sluiten mede door verdere ontwikkeling van technische oplossingen;
3. Betere aansluiting op de **UvA onderwijsvisie in de kwaliteitszorgcycli** op de verschillende niveaus, mede door vanuit de onderwijsvisie en het huidige Instellingsplan een UvA visie op onderwijskwaliteit te ontwikkelen;
4. Aansluiting op de belangrijkste **actuele ontwikkelingen** op het gebied van kwaliteitszorg. Denk hierbij aan meer aandacht voor de kwaliteitscultuur, de opkomst van ontwikkelingsgericht visiteren en in de toekomst de mogelijke invoering van Instellingsaccreditatie.

Van kwaliteitszorg tot beleid onderwijskwaliteit
Dit kader beschrijft de UvA kaders van het onderwijskwaliteitsbeleid en kwaliteitszorg op de verschillende niveaus binnen de UvA. De titel ‘Kader Kwaliteitszorg’ komt niet (meer) tegemoet aan de inhoud. Daarom heet dit kader nu Kader Onderwijskwaliteitsbeleid, aansluitend bij de naamgeving in het Besturingsmodel van de UvA.

Doelgroep
Iedereen binnen de UvA, van student, docent tot ondersteunend personeel is betrokken bij de kwaliteit van het onderwijs. Voor hen is dit kader geschreven.

2. Inleiding

Het leveren van kwalitatief hoogwaardig onderwijs is één van de primaire taken en ambities van de UvA. Het onderwijs aan de UvA is van goede (basis) kwaliteit. We weten dit omdat we het onderwijs monitoren middels een uitgewerkte overlegstructuur, jaarverslag/jaarplan cycli onder andere ondersteund en gefaciliteerd door UvA Q[1] en UvAdata. Daarnaast doorloopt het overgrote deel van de opleidingen succesvol de (her)accreditatie en is de instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) door de UvA tweemaal met goed gevolg doorlopen.

Dit is geen reden om achterover te leunen, maar biedt juist de kans om als UvA meer te bewegen van controle naar vertrouwen. Dit sluit aan op de wens om de kwaliteitscultuur binnen de UvA te versterken.

Op elk niveau binnen de organisatie - van student tot College van Bestuur (CvB) - wordt de verantwoordelijkheid voor het proces van kwaliteitsverbetering gevoeld en gedeeld. Dit is van belang voor de verdere ontwikkeling van een breed gedeelde onderwijskwaliteitscultuur binnen de UvA. Naast de intrinsieke motivatie voor het nastreven van hoge kwaliteit, hebben we als instelling die bekostigd onderwijs aanbiedt ook een wettelijke verplichting om ons naar de maatschappij te verantwoorden over die onderwijskwaliteit. Deze verantwoording vindt plaats door een periodieke, externe en onafhankelijke beoordeling van de kwaliteit van bestaande opleidingen volgens een aantal vastgestelde standaarden (opleidingsaccreditatie) en een periodieke, externe en onafhankelijke beoordeling van de interne kwaliteitszorg van een instelling (ITK).

In dit kader beschrijven we het systeem van kwaliteitszorg binnen de UvA dat bijdraagt aan het realiseren en borgen van kwalitatief hoogwaardig en innovatief onderwijs. Hierbij gaan we uit van de onderwijsvisie van de UvA, maar borgen we vanzelfsprekend ook de wettelijke kaders en hoe die gezamenlijk een plek hebben binnen de kwaliteitszorgcycli op verschillende niveaus in de organisatie. Voor een UvA-breed gedragen kader is betrokkenheid en instemming van de medezeggenschap, als belangrijke partner in de borging van de onderwijskwaliteit, essentieel.

1 UvA Q – meer dan 75% van de studenten geeft aan (zeer) tevreden te zijn over de leerzaamheid van betreffende onderwijseenheid, met een gemiddelde score van 4,0 op een schaal van 5 over de afgelopen 4 studiejaren, gemeten over ruim 3000 bevraagde onderwijseenheden.

Aansluitend op de onderwijsvisie benadrukken we in dit kader ook meer de rol die studenten op de verschillende niveaus van de organisatie in het algemeen, maar ook op het niveau van de opleiding specifiek spelen voor de onderwijskwaliteit. Voor het verder ontwikkelen van een breed gedeelde kwaliteitscultuur is het noodzakelijk dat student en docent elkaar weten te vinden en elkaar inspireren.

Het cyclische proces rond onderwijskwaliteit vraagt veel van de organisatie. Daarom besteden we in dit kader ook aandacht aan een werkbare balans tussen vertrouwen en (wettelijke) verantwoording. Hierbij hebben we oog voor de inherente lastendruk van kwaliteitszorgcycli en proberen we door optimale afstemming van de processen tussen de niveaus te werken aan een (op termijn) structurele verlaging van die lastendruk. Op basis van dit kader wordt er op facultair niveau een facultair[2] handboek onderwijskwaliteitszorg uitgewerkt, waarin meer in detail en passend bij het besturingsconcept, de facultaire doelen, de vorm en de inhoud van de opleidingen in de faculteit het kader wordt uitgewerkt op het niveau van faculteit, College/School, opleiding en onderwijseenheid.

2 Zoals vastgelegd in het Besturingsmodel. Het kan binnen een faculteit wenselijk zijn om het handboek op een lager niveau uit te werken.

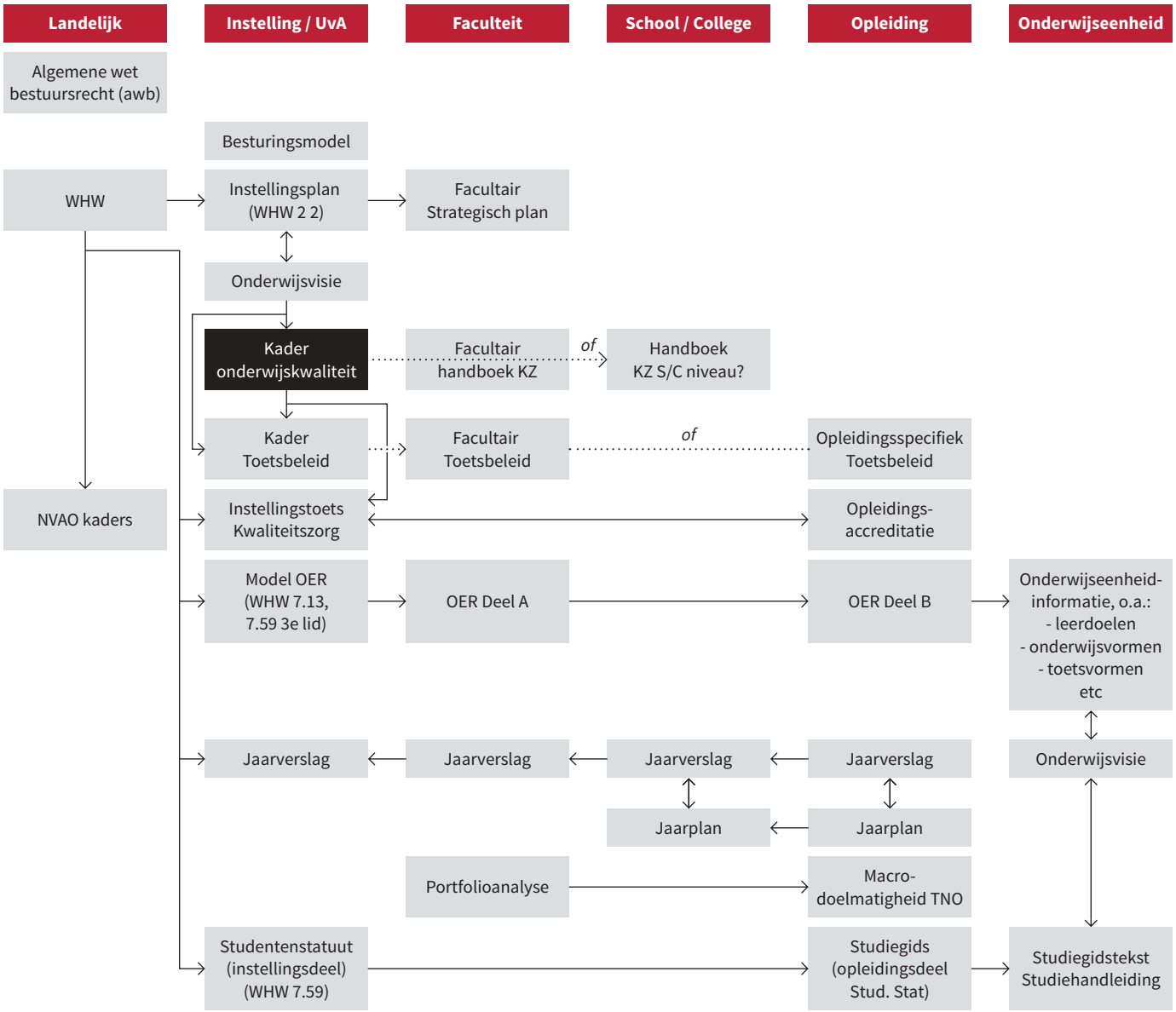
3. Positionering van het kader binnen de wettelijke context

Het kader onderwijskwaliteitsbeleid staat niet op zichzelf: het maakt onderdeel uit van een groter geheel aan wet- en regelgeving, richtlijnen en (beleids)kaders op het gebied van onderwijskwaliteit. Aan de basis staat de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW)[3]. In figuur 1 zijn de belangrijkste documenten en de onderlinge samenhang op de verschillende niveaus weergegeven.

3 wetten.nl - Regeling - Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek - BWBR0005682 (overheid.nl)

Figuur 1: Schematisch overzicht positionering Kader onderwijskwaliteitsbeleid

Deze figuur geeft ook weer dat de interne kwaliteitszorgcycli niet los staan van de externe kwaliteitsverantwoording. Dit kader geeft samen met het kader toetsbeleid een invulling aan de borging van de kwaliteit van het onderwijs aansluitend op de NVAO-standaarden voor opleidingsaccreditatie. Zo is het kader onderwijskwaliteitsbeleid gerelateerd aan de borging van de kwaliteit van standaarden 1 (Beoogde leerresultaten) en standaard 2 (Onderwijsleeromgeving). Het kader Toetsbeleid is gerelateerd aan de borging van standaard 3 (Toetsing) en standaard 4 (Gerealiseerde leerresultaten).

4. Onderwijskwaliteit en kwaliteitscultuur aan de UvA

De NVAO-standaarden beschrijven de basiskwaliteit van onderwijs. De UvA heeft zelf, geformuleerd in de UvA-onderwijsvisie[4], ook een visie op hoe onderwijs er aan de UvA uit moet zien en stelt deze visie ook cyclisch bij op basis van nieuwe inzichten. Dit betekent dat deze visie ook onlosmakelijk verbonden is met wat de UvA ziet als goede onderwijskwaliteit.

UvA Onderwijskwaliteit
Onderwijskwaliteit is onderwijs dat voldoet aan de (basis) kwaliteit van onderwijs volgens de wettelijke vereisten zoals beschreven in de standaarden uit het kader van de NVAO én invulling geeft aan de ambities uit de vastgestelde en gedeelde UvA onderwijsvisie en daarop aansluitend de ambities uit het Instellingsplan. Daarbij geeft het invulling aan onderwerpen die vanuit de maatschappij en de organisatie als prioriteiten worden benoemd.

Het hebben van een bij de organisatie passende kwaliteitscultuur is randvoorwaardelijk voor het versterken van de kwaliteitszorgcyclus en daarmee het verhogen en borgen van onderwijskwaliteit. De UvA beschouwt net als de NVAO de verdere ontwikkeling van een kwaliteitscultuur in het hoger onderwijs als het fundament voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Een kwaliteitscultuur wordt door de NVAO gedefinieerd als een organisatiecultuur waarin alle belanghebbenden, interne en externe, via een kritische opstelling streven naar een voortdurende kwaliteitsverbetering." (NVAO, 2013). De UvA geeft met dit kader (mede) vorm aan de UvA-kwaliteitscultuur door de belangrijkste cycli op de verschillende niveaus in samenhang in beeld te brengen en te beschrijven en het gesprek over de onderwijskwaliteit op en tussen de verschillende niveaus daarmee een plek te geven binnen de kwaliteitszorgcycli.

4 Onderwijsvisie - Universiteit van Amsterdam (uva.nl)

UvA Kwaliteitscultuur

De UvA kwaliteitscultuur is een cultuur waarin de organisatie een duidelijke visie heeft en deelt. We zijn op alle niveaus gericht op verbeteringen en we (willen) leren van ervaringen en feedback. Dit betekent dat de kwaliteit van het onderwijs op alle niveaus periodiek onderwerp van gesprek is. We zijn bereid tot het delen van informatie en tot kritische reflectie. Dit maakt ons een lerende organisatie. Het uitgangspunt is dat de kwaliteit van het onderwijs begint bij de basis (docenten en onderwijseenheden) en doorwerkt in de hele organisatie waarbij iedereen de verantwoordelijkheid krijgt en neemt voor de eigen bijdrage aan de kwaliteitszorgcyclus. De betrokkenheid van studenten en wetenschappelijk en ondersteunend personeel van de UvA is daarvoor cruciaal, evenals de kritische blik en constructieve feedback van adviesorganen, medezeggenschap en peers.

4.1 Visie op onderwijs

Met de UvA onderwijsvisie en het Instellingsplan geeft de UvA antwoord op de vraag wat voor universiteit de UvA anno nu wil zijn en hoe dit wordt vormgegeven. Daarbij volgt de UvA de ontwikkelingen in de samenleving en onderwijs-gemeenschap en wil daar ook zelf richting aan geven.

In de onderwijsvisie staan een viertal ambities centraal:

1. De UvA richt zich op de ontwikkeling van gemotiveerde en ambitieuze studenten door het aanbieden van kwalitatief hoogwaardig en innovatief onderwijs.
2. De UvA is een brede onderzoeksintensieve universiteit die studenten opleidt om met kennis en kunde te floreren in een steeds complexere wereld.
3. De UvA streeft ernaar een open én diverse gemeenschap te zijn waarin alle studenten zich thuis voelen en gelijke kansen krijgen.
4. De UvA belegt de verantwoordelijkheid van het onderwijs zo dicht mogelijk bij docenten met veel aandacht voor ondersteuning, kennisdeling en docentprofessionaliteit.

Daarnaast benoemt het Instellingsplan van de UvA een aantal speerpunten. In de kwaliteitszorgcycli wordt op alle niveaus - op een bij het niveau en bij de betreffende organisatie-eenheid passende wijze - gereflecteerd op de manier waarop wordt gewerkt aan het behalen van de ambities uit de onderwijsvisie en het Instellingsplan. Voor de UvA als brede universiteit, met een grote variëteit aan opleidingen en daarbij soms verschillende maar passende organisatie inrichting, geldt dat voor het behalen van de ambities van de onderwijsvisie en het Instellingsplan niet een one-size-fits-all aanpak passend is.

Naast de onderwijsvisie en het Instellingsplan is er een aantal aandachtsgebieden die de UvA van belang acht voor de kwaliteit van onderwijs. Dat betreft de volgende aandachtsgebieden, die ook onderdeel zijn van het kwaliteitszorgsysteem van de UvA.

De inbreng vanuit alumni en het werkveld

De input van alumni over de door hen ervaren aansluiting op de arbeidsmarkt is voor opleidingen heel relevant om bij de (verdere) ontwikkeling, aansluitend op maatschappelijke ontwikkelingen van de opleiding mee te nemen. Daarnaast is er een belangrijke rol weggelegd voor de werkveldadvies-raden, die opleidingen input kunnen leveren over de (toekomstige) ontwikkelingen binnen het vakgebied, om de opleiding hierop aan te laten sluiten. Veldwerkadviesraden

kunnen opleidingen helpen om hun eindtermen toekomstbestendig te maken, zodat studenten worden voorbereid op de arbeidsmarkt in een veranderende wereld.

Keuzeruimte voor studenten
De UvA stimuleert studenten om buiten de grenzen van de eigen opleiding te kijken. De UvA biedt hiervoor voldoende keuzeruimte aan studenten. De aansluiting op voorkennis van de studenten in een onderwijseenheid bepaalt mede hoe de kwaliteit van het onderwijs door de studenten wordt ervaren. Dit vraagt om goede afstemming over de borging van de kwaliteit van onder andere keuzevakken en minoren, zeker daar waar deze veelvuldig door studenten van veel verschillende studierichtingen gevolgd worden.

Docentprofessionalisering
Het hoogwaardige en innovatieve onderwijs dat de UvA nastreeft stelt ook hoge eisen aan de docenten. Met de inrichting van de centrale en facultaire Teaching and Learning Centres (TLC's) stimuleert de UvA docentprofessionalisering en kennisdeling tussen docenten en docententeams. Blended onderwijs[5] en de inzet van digitale tools zoals Teams dragen ook bij aan het ontwikkelen van de UvA-onderwijsgemeenschap. Tenslotte is er met het docentbeleid voor de docenten (UFO profielen D-4 t/m D-1) een beter loopbaanperspectief ontwikkeld voor deze relatief grote groep docenten. Uiteindelijk staat of valt de kwaliteit van een opleiding met de kwaliteit van het docententeam. Blijvende aandacht voor en monitoring van de ervaren werkdruk door docenten is daarbij ook noodzakelijk.

Eigenaarschap bij vakcoördinatoren/examinatoren
Docenten in het algemeen en vakcoördinatoren/examinatoren in het bijzonder zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de door hen aangeboden onderwijseenheden. Hiervoor is het van belang dat met name de vakcoördinatoren/examinatoren zich in voldoende mate eigenaar voelen over het proces rond de kwaliteitszorgcyclus van hun onderwijseenheid. De kwaliteitszorgcyclus levert input voor de borging van de kwaliteit en verdere kwaliteitsverhoging, maar ook inspiratie voor verdere onderwijsinnovatie. Hiervoor is het vertrouwen van en de ondersteuning door het opleidingsmanagement van belang. Het management kan door het faciliteren van een goede kwaliteitszorgcyclus waarbij alle betrokkenen in vertrouwen hun rol kunnen vervullen ook een kwaliteitscultuur binnen de opleiding faciliteren.

Samenhang van opleidingen
Docenten zijn niet alleen verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun eigen onderwijseenheid, maar ook voor de mate waarin die onderwijseenheid past binnen de opleiding als geheel (aansluitend bij de eindtermen). Het denken vanuit eindtermen vormt het uitgangspunt bij de opzet van opleidingen en onderwijseenheden. De samenhang van een opleiding en de constructive alignment hebben de aandacht van het opleidingsmanagement en alle bij de opleiding betrokken docenten. Dat sluit ook aan bij de uitgangspunten van het UvA-toetsbeleid. Er dient aandacht te worden gegeven aan het uitlijnen van eindtermen, leerlijnen, leerdoelen, onderwijsvormen en toetsvormen.

5 Onderwijsvernieuwing en blended onderwijs - Universiteit van Amsterdam (uva.nl)

Diversiteit

Diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie staan hoog op de agenda van de UvA[6]. Diversiteit is noodzakelijk voor het wetenschappelijke debat en de persoonlijke vorming en daarmee onmisbaar voor academische kwaliteit. De UvA zet zich in voor inclusiviteit en kansengelijkheid. Dit betekent dat we studenten gelijke kansen geven, ongeacht hun achtergrond. Het uitdragen van deze uitgangspunten in de studievoorlichting is hiervoor noodzakelijk en vanuit dat perspectief zullen we ook het toelatingsbeleid van opleidingen moeten evalueren. Het periodiek herijken en benchmarken van toelatingseisen van een opleiding is relevant om te bepalen of zij voldoende inclusief en zonder bias zijn. Aansluitend hierop is ook periodieke aandacht voor de schakel/premasterprogramma's noodzakelijk. Voor opleidingen met een capaciteitsbeperking (selectieve opleidingen) op zowel bachelor- als masterniveau geldt daar bovenop de verantwoordelijkheid voor een weloverwogen selectieprocedure. Dergelijke procedures dienen periodiek geëvalueerd te worden. Ook dient de kwaliteit van de toegepaste selectie-instrumenten te voldoen aan bepaalde kwaliteitscriteria. Voor selectietoetsen gelden dezelfde standaarden als voor reguliere onderwijstoetsen zoals beschreven in het Kader Toetsbeleid[7].

Studeren met een functiebeperking

Een breed toegankelijke universiteit met een diverse gemeenschap is vanzelfsprekend ook goed toegankelijk voor studenten met een functiebeperking. De UvA wil hier speciale aandacht aan schenken. Gelijke kansen voor deze groep vereist een praktische aanpak. De toegankelijkheid voor studenten met een functiebeperking dient vanwege de aard van de problematiek te worden opgenomen in de facultaire kwaliteitszorgcycli.

Studiebegeleiding

Voor zittende studenten is in de onderwijsvisie uitgebreid aandacht voor verschillende vormen van studiebegeleiding: van mentor-tutorprogramma's, studieadviseurs tot studentendecanen. De mate en vorm van studiebegeleiding wordt in opleidingen verschillend ingevuld. Ook op centraal niveau is studiebegeleiding een belangrijk aandachtspunt. De UvA streeft ernaar een open én diverse gemeenschap te zijn waarin alle studenten zich thuis voelen en gelijke kansen krijgen. Dat vereist aandacht voor de groeiende problematiek rond het welzijn en de mentale gezondheid van studenten, mede door aandacht te hebben voor de studeerbaarheid van opleidingen.

Betrokkenheid van studenten

Onderwijs aan de UvA vraagt actieve betrokkenheid van de studenten. Hiervoor biedt de UvA in de meeste onderwijs-eenheden van de opleidingen onderwijsvormen aan die activerend zijn en vakken of opleidingen die zelfsturing bevorderen. Niet alleen door het aanbieden van activerende onderwijsvormen willen we de studenten betrekken bij het onderwijs, maar ook door het verder ontwikkelen van onderwijskwaliteit, op basis van feedback van de studenten. De UvA verwacht van studenten een actieve rol in de kwaliteitszorg van hun onderwijs in het algemeen en de

6 Nota Diversiteit - Universiteit van Amsterdam (uva.nl)

7 Kader Toetsbeleid - Universiteit van Amsterdam (uva.nl)

opleiding in het bijzonder door constructieve feedback te geven, bijvoorbeeld door deel te nemen aan panelgesprekken, focusgroepen en vragenlijsten over onderwijskwaliteit in te vullen (UvA Q, NSE, etc.).

Medezeggenschap

Een duidelijk gepositioneerde, actieve en zichtbare centrale, facultaire en opleidingsspecifieke medezeggenschap draagt bij aan de betrokkenheid van studenten en docenten bij de onderwijskwaliteit. Invloed vanuit de medezeggenschap is van belang bij het nemen van bestuurlijke besluiten, het organiseren van draagvlak met alle partijen en het stimuleren van een goede onderwijs- en onderzoekscultuur. Een cruciale rol is hierbij ook weggelegd voor opleidingscommissies, het medezeggenschapsorgaan waarin studenten en docenten in een gelijkwaardige setting, met elkaar werken aan de borging van de kwaliteit van onderwijs en als één orgaan met de opleidingsdirecteur het gesprek aangaan over de kwaliteit van de opleiding als geheel. Een sterk gepositioneerde en betrokken medezeggenschap is een belangrijk element in een goede kwaliteitscultuur.

De ambities, de doelstellingen en de aandachtsgebieden hebben allen een plek binnen minimaal één kwaliteits-zorgcyclus op de verschillende niveaus. Op welk(e) niveau(s) de onderwerpen een plek zouden kunnen hebben in de cycli, wordt beschreven in hoofdstuk 6. Hoe dat in de praktijk vormgegeven wordt, staat beschreven in de facultaire handboeken Onderwijskwaliteitszorg.

5. Onderwijskwaliteits-beleid van de UvA

Op alle niveaus binnen de UvA vinden processen plaats die invloed hebben op de onderwijskwaliteit. Op al deze verschillende niveaus is conform het besturingsmodel van de UvA bestuurlijke verantwoordelijkheid belegd, ondersteund door adviesorganen en actieve betrokkenheid van medezeggenschap, die gezamenlijk als doel hebben de (onderwijs)kwaliteit te bewaken en waar nodig, te bevorderen.

In dit kader beschrijven we aanvullend op het besturingsmodel de taken en verantwoordelijkheden van alle belanghebbenden binnen het onderwijskwaliteitsbeleid. Daarbij besteden we aandacht aan de rol en verantwoordelijkheid van studenten: “Als ervaringsdeskundigen en direct belanghebbenden moeten de studenten gekend worden als mede-eigenaar van de onderwijskwaliteit. Zij vormen met docenten en onderwijsleiders de onderwijsgemeenschap waarbinnen een kwaliteitscultuur kan floreren”[8].

8 Wet accreditatie op maat vkf0j4ydl8zp.pdf (eerstekamer.nl), pag. 5

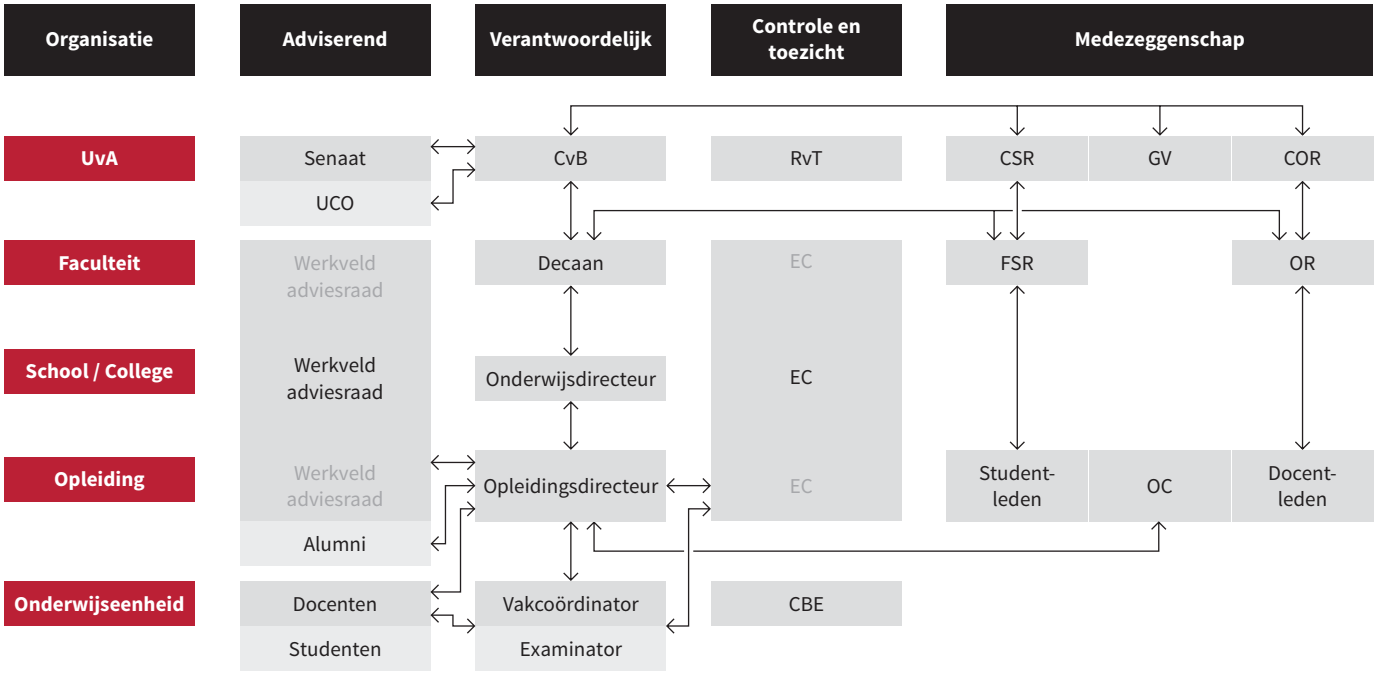
Het organogram (figuur 2) verbeeldt welke belanghebbenden en betrokkenen op elk niveau van de organisatie met elkaar in gesprek zijn over de onderwijskwaliteit. De borging van de onderwijskwaliteit door middel van kwaliteitszorgprocessen vindt niet alleen binnen de verschillende niveaus plaats, maar vooral ook tussen de niveaus.

5.1 Het borgen van onderwijskwaliteit - Kwaliteitszorg

Onderwijskwaliteit is niet statisch, daarom is de zorg voor de borging van de kwaliteit een continu proces gericht op een lerende organisatie. Door het inrichten van een systeem van (integrale) kwaliteitszorg, werkt de UvA aan duurzame ontwikkeling en verbetering van de onderwijskwaliteit en het realiseren van de UvA onderwijsvisie.

Verbeteringen zijn in de eerste plaats gericht op het primaire proces (de opleiding). De opleiding staat echter niet op zichzelf; de kwaliteit van de opleiding wordt ook bepaald door factoren daaromheen (strategisch beleid, personeelsbeleid, onderwijsorganisatie en de inzet van middelen). Daarom moeten verbeteringen ook gericht zijn op de organisatie als geheel. Om dit systematisch, onderbouwd en samenhangend te kunnen doen, heeft de instelling een kwaliteitssysteem nodig waarmee zij de kwaliteit van haar onderwijs (bestaande én nieuw te ontwikkelen opleidingen) op en tussen alle niveaus continu bewaakt, borgt en verbetert.

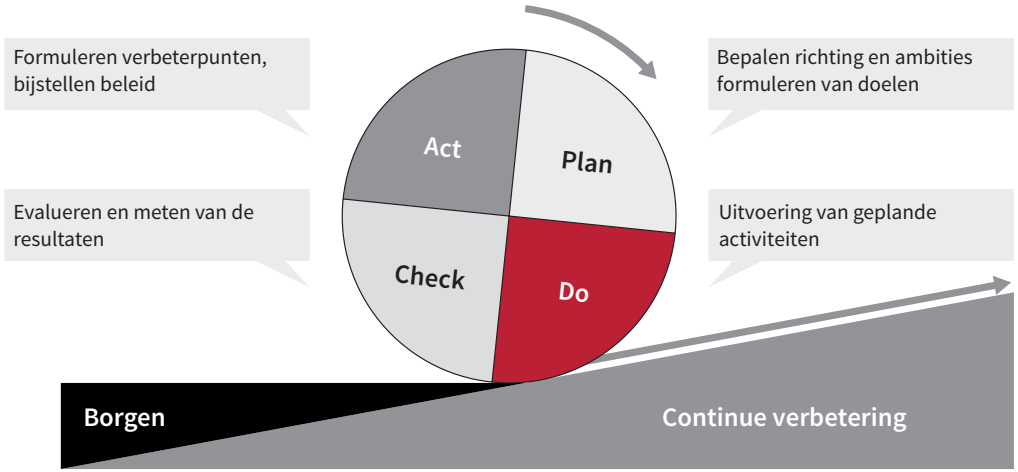
Figuur 2: Organogram UvA m.b.t. onderwijskwaliteit

Dit is een vereenvoudigde, schematische weergave van de organisatie van de onderwijskwaliteit binnen de UvA. Wet- en regelgeving zijn vanzelfsprekend leidend. Aan dit figuur kunnen geen rechten worden ontleend.

Figuur 3: Schematische weergave van de PDCA-cyclus

Deze continue verbetering wordt door de verbeter- cyclus van Deming, de zogenaamde Plan – Do – Check – Act cyclus (PDCA), weergegeven. Een systematische PDCA-aanpak leidt tot kwaliteitsbeheersing, kwaliteitsborging en kwaliteits-verbetering, zoals is weergegeven in figuur 3.

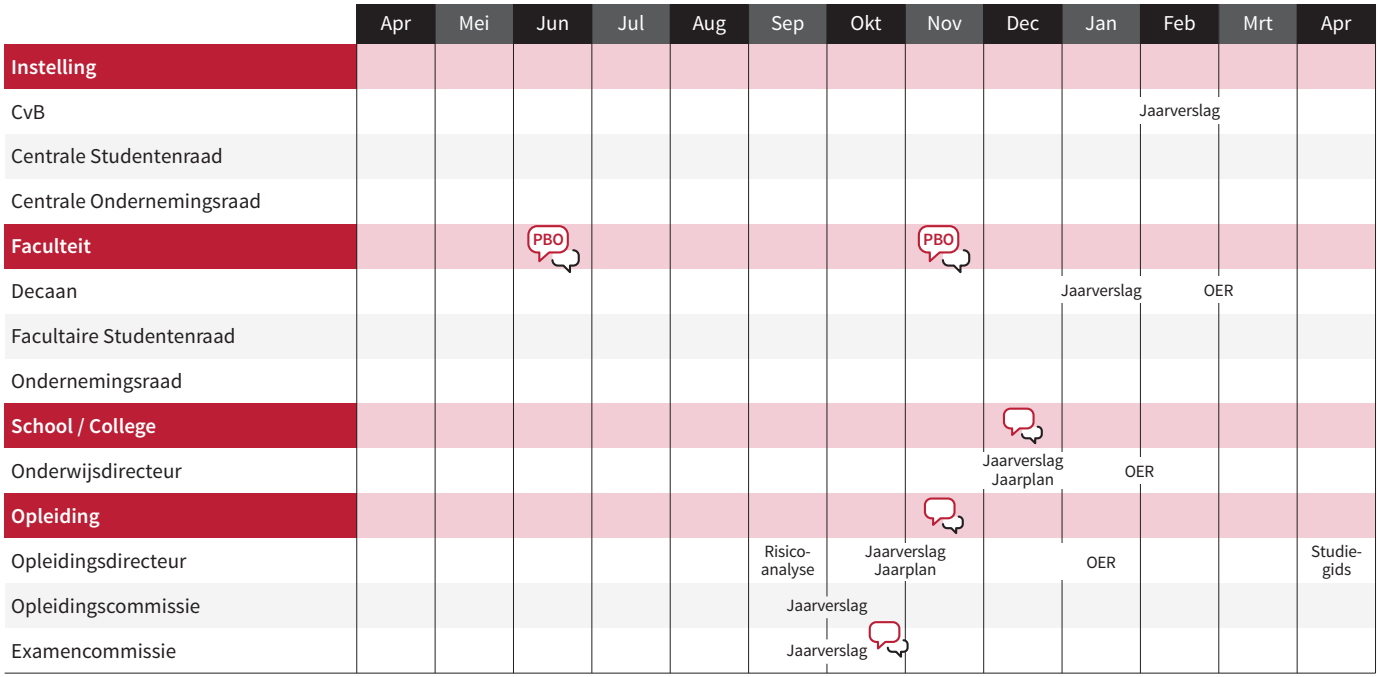
Binnen de UvA zijn op alle niveaus in de organisatie een of meerdere, kortlopende en langer lopende PDCA-cycli ingericht. Deze verschillende cycli staan niet op zichzelf, maar vormen samen een spiraal waarbij elk niveau bijdraagt aan de onderwijskwaliteit van de instelling als geheel. De samenhang van de cycli over tijd wordt in onderstaande paragraaf weergegeven.

5.2 Kwaliteitszorgcycli over tijd

Kwaliteitszorg aan de UvA bestaat uit kortlopende cycli, jaarcycli en meerjarencycli.

De kortlopende cycli betreffen met name de cycli van de onderwijseenheden. Deze cycli kunnen eens per jaar voorkomen, maar ook meerdere keren indien een onderwijs-eenheid vaker per collegejaar wordt aangeboden. De resultaten van deze kortlopende cycli hebben een plek in de jaarcycli en dus de jaarkalender van de opleiding. Zie voor verdere toelichting hoofdstuk 6, paragraaf 6.2.1 Jaarcyclus opleiding.

Figuur 4: Jaarkalender Onderwijskwaliteit

Tekstballon = gesprek
Opleiding: tussen opleidingsdirecteur, EC en OC over jaarverslagen gremia ter voorbereiding op JV/JP opleiding
School/College: tussen onderwijsdirecteur en opleidingsdirecteuren over JV/JP ter voorbereiding op JV/JP school / colleges (op hoofdlijnen onderwijs, en bijzonderheden)
Faculteit: tussen decaan en onderwijsdirecteuren over JV/JP ter voorbereiding op JV/JP faculteit (op hoofdlijnen onderwijs, en bijzonderheden)

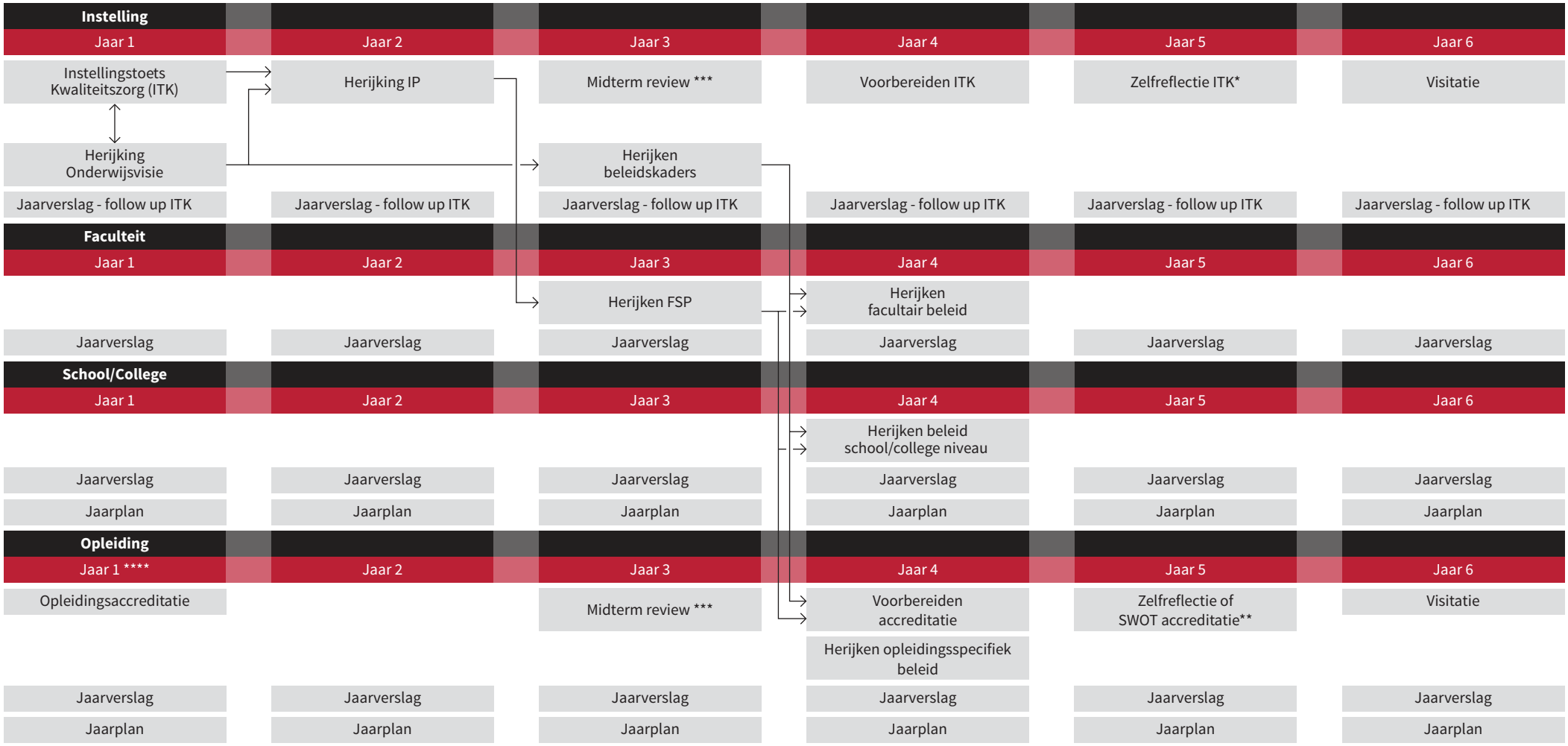
5.2.1 Jaarkalender

De jaarkalender (figuur 4) geeft de verschillende PDCA-cycli in de tijd in een collegejaar weer. Gezien de samenhang van bepaalde cycli (zie ook figuur 1 in Hoofdstuk 3), zijn de deadlines voor het afronden van de cycli op elkaar afgestemd. Ook de noodzakelijke afstemming tussen de verschillende niveaus en gesprekken met de medezeggenschap zijn opgenomen in deze kalender.

5.2.2 Meerjarenkalender

De meerjarenkalender (figuur 5) geeft de verschillende PDCA-cycli over een periode van zes jaar weer. Deze periode is gebaseerd op het interval tussen twee accreditatie-momenten: zowel de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK) als de Beperkte opleidingsbeoordeling (BOB) vinden elke zes jaar plaats. Gezien de samenhang van bepaalde cycli (zie ook figuur 1 in Hoofdstuk 3), zijn de deadlines voor het afronden van de cycli op elkaar afgestemd.

Figuur 5: Meerjarenkalender Onderwijskwaliteit

* Idealiter is de zelfevaluatie in de basis een reflectie op de (onderwijsinhoudelijke delen van de) jaarverslagen op instellingsniveau

** Idealiter is de zelfevaluatie in de basis een reflectie op de jaarverslagen en jaarplannen op opleidingsniveau, voor een ontwikkelingsgerichte visitatie volstaat een SWOT

*** Alleen in geval tussentijdse resultaten (jaarverslagen) hiertoe aanleiding geven na jaar 2

**** Dit proces begint voor elke opleiding op een ander moment (vervaldatum accreditatie)

6. De kwaliteitszorgcyclus op alle niveaus

In de WHW en in het besturingsmodel van de UvA is op hoofdlijnen bepaald hoe de bestuursstructuur van de instelling is geregeld en hoe verantwoordelijkheden zijn verdeeld. Daarmee is ook aangegeven wie eindverantwoordelijk is voor de onderwijskwaliteit en de kwaliteitszorg met betrekking tot het onderwijs op de betreffende niveaus. Zie ook het organogram (figuur 2). De kwaliteitszorgcyclus als zodanig is ook ingebed in de financiële cyclus van de universiteit. In dit hoofdstuk gaan we dieper in op de voor de onderwijskwaliteit relevante PDCA-cycli op de verschillende niveaus. Per niveau wordt ingegaan op de belangrijkste elementen in de cycli gerelateerd aan de UvA onderwijsvisie en de wettelijke kaders, en de daarbij behorende meest relevante informatiebronnen die ingezet kunnen worden voor de Checkfase. In bijlage 1 is een beknopte beschrijving van de beschikbare informatiebronnen opgenomen en indien van toepassing hoe die kunnen worden geraadpleegd. Omdat de cycli onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, besteden we ook aandacht aan de afstemming tussen de niveaus en de noodzakelijke overlegstructuren tussen verantwoordelijken, adviesorganen en medezeggenschap. Een beknopte beschrijving van de functie en inhoud van deze overlegstructuren en gesprekspartners is opgenomen in bijlage 2.

Verdere uitwerking van de cycli op facultair, college/school en opleidingsniveau wordt ingevuld in een facultair handboek onderwijskwaliteitszorg. Daarbij is er ruimte voor faculteiten om in deze handboeken verdere toelichting te geven op een variatie op het besturingsmodel zoals de domeinen in de FMG en onderwijsinstituten van de FdG. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van welke onderwerpen in het facultaire handboek worden beschreven.

6.1 Onderwijseenheid (vak, stage, scriptie etc.)

Het onderwijs vindt plaats binnen individuele onderwijseenheden. Een onderwijseenheid staat echter niet op zichzelf: het vormt onderdeel van een samenhangend geheel dat samen een opleiding vormt. Een optimale samenhang van onderwijseenheden is een van de factoren die studenten in staat stelt de eindtermen van de opleiding te behalen.

Een goede onderwijseenheid
Een goede onderwijseenheid (vak/stage/scriptie etc.) binnen een opleiding heeft heldere en passende leerdoelen, aansluitend op de eindtermen van de betreffende opleiding. Leerdoelen, onderwijsvormen en toetsvormen zijn op elkaar afgestemd (*constructive alignment*) en sluiten aan bij het didactisch model van de opleiding. De toetsing en beoordeling is valide, betrouwbaar en transparant, conform het geldende toetsbeleid van de opleiding. Het vak is studeerbaar binnen de gereserveerde tijd. Studenten weten wat er van hen verwacht wordt om de onderwijseenheid te kunnen behalen (informatievoorziening in de OER, studiegids en in de digitale leeromgeving).

Niet alleen de kwaliteit van de inhoud, de opbouw en de uitvoering is van belang (*constructive alignment*), ook of de onderwijseenheid op de juiste wijze en op de juiste plek is ingebed in de opleiding. Studenten hebben wellicht bepaalde voorkennis nodig om een onderwijseenheid goed te kunnen volgen.

6.1.1. Kortlopende cyclus

Om het onderwijs goed te evalueren is het relevant om studenten om hun constructieve feedback te vragen. Zij zijn als ervaringsdeskundige bij uitstek de groep die kan aangeven of het onderwijs zoals het ontworpen is, ook zo wordt ervaren. De UvA stelt in de onderwijsvisie dat studeren aan de UvA betekent dat studenten gemotiveerd zijn en zich medeverantwoordelijk voelen voor het creëren van een ambitieuze studiecultuur. Studentbetrokkenheid bij onderwijs én onderwijskwaliteit draagt daaraan bij. Dit kan in de eerste plaats door actief deel te nemen aan het onderwijs en de activerende onderwijsvormen, maar ook door bijvoorbeeld feedback te leveren op de UvA Q vragenlijsten, door deelname aan (panel)gesprekken en actieve participatie in de (facultaire) studentenraad en opleidingscommissie.

De studentenfeedback is relevante input, maar moet wel binnen de context van onderwijseenheid geïnterpreteerd worden. Als de meeste studenten aangeven dat het niveau en de werkdruk te hoog waren, kan het immers ook zijn dat de voorkennis ontbrak, het vak op de verkeerde plek in de opleiding zit, of dat het vak parallel met een ander veeleisend vak is geroosterd.

Voor die noodzakelijke interpretatie is de vakcoördinator/examinator onmisbaar. De UvA onderwijsvisie benadrukt dat de verantwoordelijkheid van het onderwijs zo dicht mogelijk bij docenten moet worden belegd, met veel aandacht voor ondersteuning, kennisdeling en docentontwikkeling. Dit betekent dat vakcoördinatoren en docenten ook de verantwoordelijkheid hebben voor de kwaliteit van het onderwijs en daarmee dus ook voor het evaluatieproces van de onderwijseenheid. Hiervoor moet een vakcoördinator ook eigenaarschap ervaren in het evaluatieproces en beschikken over de nodige informatie om het onderwijs optimaal te kunnen evalueren.

Informatiebronnen

- Feedback van studenten tijdens het onderwijsproces
- UvA Q Studentenfeedback
- Panelgesprekken
- Didactische observaties met feedback (peerfeedback)
- Analyse van de toetsresultaten

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Docenten onderwijseenheid – vakcoördinator/ examinator
- Opleidingsdirecteur
- Opleidingscommissie
- Examencommissie

6.2 De opleiding

Elke opleiding wordt bestuurd door een opleidingsdirecteur die zorgt dat het aangeboden onderwijs daadwerkelijk wordt gegeven en aan de kwaliteitsstandaarden voldoet. In de WHW wordt een opleiding gedefinieerd als “een samenhangend geheel van onderwijseenheden, gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken.”

Een goede opleiding
Een goede opleiding heeft actuele, heldere, passende eindtermen en voldoende (gekwalificeerde) docenten om het onderwijs te geven. De opleiding heeft realistische ingangseisen (en eventuele selectieprocedures daaromtrent) passend bij de doelgroep. Er is sprake van ‘constructive alignment’ binnen en tussen onderwijseenheden, waardoor studenten bij het behalen van een diploma alle eindtermen van de opleiding hebben behaald. De opleiding is studeerbaar binnen de nominale tijd. De opleiding past binnen het onderwijsportfolio van de school/college en sluit aan bij ambities van de onderwijsvisie van de UvA.

Een opleiding heeft als doel studenten op te leiden voor de wetenschap en/of de arbeidsmarkt, (primair, maar niet exclusief) van het betreffende vakgebied. Zowel wetenschap als arbeidsmarkt zijn voortdurend aan verandering onderhevig en in dit technologische tijdperk gaan die veranderingen soms razendsnel. Het monitoren, evalueren en bijsturen van het onderwijs om deze ontwikkelingen te blijven volgen en waar mogelijk voor te blijven is de verantwoordelijkheid van de opleidingsdirecteur. De opleidingsdirecteur wordt hierbij geadviseerd en gecontroleerd door de medezeggenschap en adviesgremia: met name de opleidingscommissie, de examencommissie en de werkveldadviesraad. Ook is afstemming en overleg met de onderwijsondersteuning relevant om de onderwijslogistieke processen optimaal te laten verlopen, om het onderwijs en kwaliteitszorg optimaal te faciliteren. Tevens overlegt de opleidingsdirecteur periodiek met de onderwijsdirecteur, ook voor de afstemming over het Facultair Strategische Plan, waarin een vertaling is gemaakt van de UvA brede onderwijsvisie en het Instellingsplan.

Elke opleidingsdirecteur kan rekenen op professionele ondersteuning door onder meer onderwijsbeleidsmedewerkers, beleidsmedewerkers en -adviseurs kwaliteitszorg, en UvA-data (key-)users. Deze medewerkers, die faculteit overstijgend kennis en ervaring uitwisselen, dragen ook bij aan de verdere optimalisering van beleid en processen die weer bijdragen aan de (borging van de) onderwijskwaliteit voor de gehele UvA.

Naast de kwaliteitszorg van de opleiding (jaarcyclus) is de opleidingsdirecteur ook verantwoordelijk voor de periodieke verantwoording iedere zes jaar. De opleidingsdirecteur is verantwoordelijk voor het schrijven van de zelfevaluatie en de visitatie, en de onderwijsdirecteur is verantwoordelijk voor de bewaking van de kwaliteit en het proces van de accreditatie.

Hieronder beschrijven we welke onderwerpen er in de jaarcyclus en meerjarencyclus aan bod komen en bespreken we de middelen en methoden die de opleidingsdirecteur daarvoor ter beschikking heeft.

6.2.1 Jaarcyclus opleiding

1. Onderwijsevaluatie – opleiding als geheel

Onderwijsevaluaties zijn onderdeel van kwaliteitszorgcyclus (PDCA) van de opleiding. Een opleiding is een samenhangend geheel van onderwijseenheden, waardoor aanpassing aan één onderwijseenheid effect kan hebben op andere onderwijseenheden. Het inhoudelijk waarborgen van die samenhang is de verantwoordelijkheid van de opleidingsdirecteur.

De kwaliteit van minoren en keuzevakken die door de opleiding worden aangeboden vallen vanzelfsprekend ook onder de verantwoordelijkheid van de opleidingsdirecteur. Door keuzevakken net als het verplichte onderwijs structureel te evalueren, borgen we dat al het aangeboden keuzeonderwijs dat door UvA studenten wordt gevolgd, van goede kwaliteit is. Indien een keuzevak structureel door grote groepen van een andere opleiding wordt gevolgd, wordt aangeraden over de resultaten met de opleidingsdirecteur van die betreffende opleiding te communiceren.

Mede met het oog op de werkdruk, is het verstandig keuzes te maken in hoe de evaluatie van de opleiding als geheel wordt georganiseerd. Een evaluatieplan waarin dat is opgeschreven, maakt deel uit van het facultaire handboek onderwijskwaliteit. De opleidingscommissie heeft wettelijk gezien instemmingsrecht op de wijze van evalueren en dient daarom actief betrokken te worden bij de opleidingsspecifieke invulling van het evaluatieplan. De opleidingscommissie heeft vanuit haar rol goed overzicht over de kwaliteit van de opleiding als geheel en kan helpen bij het aanbrengen van focus in het evaluatieplan. Het opstellen van een evaluatieplan geeft de vakcoördinatoren, docenten en ondersteuning duidelijkheid over hoe en wanneer onderwijs zal worden geëvalueerd. Zeker als onderwijseenheden al langer worden aangeboden en goed lopen, kan ook cyclisch een beperkte vragenlijst volstaan (alleen de vaste UvA Q vragen). Dit kan ruimte bieden om nieuwe of volledig herziene onderwijseenheden meer aandacht te geven. Mogelijke invulling van een evaluatieplan en de keuzes voor de inzet van UvA Q daarin, aangevuld met andere methoden om aanvullende feedback te verzamelen zoals panelgesprekken en peerfeedback staan beschreven in bijlage 4.

De opleidingsdirecteur heeft voor het evalueren van de opleiding verschillende informatiebronnen en overlegstructuren ter beschikking om deze cyclus te ondersteunen. De korte reflectie op de resultaten van de onderwijsevaluatie wordt opgenomen in het jaarverslag van de opleiding.

Informatiebronnen

- UvAdata
- Enquêtedata (UvA Q, NSE, NAE)
- Jaarverslag opleidingscommissie
- Jaarverslag examencommissie (inclusief eventuele toetscommissie)
- (Her)accreditatierapport (aanbevelingen)

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Docententeam
- Opleidingscommissie
- Examencommissie
- Werkveldadviesraad

2. Jaarverslag/jaarplan

Elke opleiding maakt een gecombineerd jaarverslag en -plan. De jaarverslagen en jaarplannen op opleidingsniveau bereiden de opleiding tevens optimaal voor op de zes-jaarlijkse opleidingsbeoordeling.

Het jaarverslag van het voorbije academisch jaar en het jaarplan van het aankomende academisch jaar worden gecombineerd in één document. Ter voorbereiding op het schrijven van het jaarverslag en het jaarplan, neemt de opleidingsdirecteur ten minste kennis van de jaarverslagen van de opleidingscommissie en examencommissie. Bij voorkeur[9] voert de opleidingsdirecteur ook vooraf overleg met de opleidingscommissie en examencommissie over hun adviezen voor verdere verbetering van onderwijs en toetsing van de opleiding als geheel. Ook het verslag van de werkveldadviesraad kan dienen als input voor het jaarplan indien er voor de betreffende opleiding relevante feedback in wordt beschreven.

Het gecombineerde opleidingsjaarverslag en jaarplan is bedoeld als input voor het jaarlijkse periodiek overleg (PO) tussen opleidingsdirecteur en onderwijsdirecteur in het najaar. Hierbij sluiten ook de voorzitter van de opleidings-commissie en examencommissie aan. Het jaarplan geeft inzicht in de doelstellingen, activiteiten en beoogde resultaten van de opleiding voor het volgende collegejaar (de prioriteiten). Het helpt de betrokkenen om grip te houden op de kwaliteit van de opleiding en na te gaan of facultaire ambities worden doorvertaald op opleidingsniveau. Middels de invulling van dit PO is er in ieder geval één jaarlijks moment waarop de opleidingsdirecteur, opleidingscommissie en examencommissie samen inhoudelijk op de opleiding reflecteren. Dit bevordert tevens de kwaliteitscultuur.
In bijlage 5 is een beknopt format voor een onderwijs-jaarverslag en onderwijsjaarplan op opleidingsniveau opgenomen. Hierin staan de onderwerpen die tenminste aan bod dienen te komen.

De opleidingsdirecteur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de ambities zoals beschreven in het jaarplan.

Informatiebronnen

- Facultair Strategisch Plan (FSP)
- UvAdata
- Enquêteresultaten (UvA Q, NSE, NAE)
- Onderwijsevaluatie – opleiding als geheel
- Risicoanalyse
- Verslag bijeenkomst werkveldadviesraad
- Jaarverslag opleidingscommissie
- Jaarverslag examencommissie (inclusief eventuele toetscommissie)
- (Her)accreditatierapport (aanbevelingen)

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Docententeam
- Opleidingscommissie
- Examencommissie
- Werkveldadviesraad
- College/graduate school

9 In verband met de krappe tijdsplanning is vooraf overleg niet altijd haalbaar. Door regelmatig reguliere afstemming zijn aandachtspunten gedurende het academische jaar regelmatig onderwerp van gesprek tussen de opleidingsdirecteur, opleidingscommissie en examencommissie.

3. Onderwijs en Examenregeling – opleidings specifiek deel

Op een enkele uitzondering na, wordt voor elke opleiding jaarlijks een opleidingsspecifiek deel van de OER vastgesteld door de decaan. Eventuele wijzigingen kunnen voortkomen uit de evaluatie van het onderwijs van het voorgaande studiejaar, maar ook anderszins geïnitieerde (curriculum) wijzigingen. Deze wijzigingen worden geïnitieerd en voorbereid door de opleidingsdirecteur en worden onder andere gebaseerd op het voorgaande jaarplan (inspelend op onderwijsvernieuwingen, nieuwe of sterk aangepaste onderwijseenheden) en eventuele wijzigingen gebaseerd op vernieuwde wetgeving, eventuele uitspraken van het College van beroep voor examens (CBE) en de Afdeling bestuurs-rechtspraak van de Raad van State (ABRvS) en/of vernieuwd centraal en/of lokaal beleid.

Informatiebronnen

- Jaarplan (betreffende collegejaar)
- Onderwijsevaluatie – opleiding als geheel
- Jaarverslag opleidingscommissie
- Jaarverslag examencommissie (inclusief eventuele toetscommissie)
- Gewijzigd centraal/decentraal beleid
- Model Onderwijs en Examenregeling

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Facultaire studentenraad
- Opleidingscommissie
- Examencommissie
- Onderwijsdirecteur
- CBE en ABRvS

6.2.2 Meerjarencyclus opleiding (periodiek)

Naast de onderwerpen die jaarlijks aandacht verdienen, is er ook een aantal onderwerpen waar op opleidingsniveau periodiek op gereflecteerd wordt en die meegenomen dienen te worden in de meerjarige kwaliteitszorgcyclus. Wat hiervoor het beste moment is, staat de opleiding gedeeltelijk vrij, mits deze onderwerpen in een periode tussen twee (her) accreditaties minimaal éénmaal worden geëvalueerd, of als gewijzigd centraal of decentraal beleid daar aanleiding toe geeft. Dit betreft onderwerpen gerelateerd aan de eigen doelstellingen, ontleend aan het Facultair Strategisch Plan (mede vormgegeven op basis van de UvA onderwijsvisie en het Instellingsplan) en de vier standaarden van de NVAO. In het jaarplan wordt aangegeven welke onderwerpen voor de voor het jaarplan betreffende periode worden opgepakt. Eventuele rapportage kan opgenomen worden in het jaar-verslag van het studiejaar waarin de evaluatie plaatsvindt. Onderstaande onderwerpen worden eveneens meegenomen in deze periodieke evaluatie:

- Toelatingseisen - herijken en benchmarken, screenen op kansengelijkheid en inclusie
- Studievoorlichting – periodieke evaluatie
- Selectieprocedure - met oog op kansengelijkheid (indien van toepassing)
- Kwaliteit selectie instrumenten (indien van toepassing)
- Schakel/premasterprogramma – gerelateerd aan toelatingseisen (indien van toepassing)
- (Bindend) studieadvies
- Aansluiting op de arbeidsmarkt
- Keuzeonderwijs en minoren – aanbod, keuzeruimte, kwaliteit, uitwisseling studenten
- Reflectie op de uitkomsten van de medewerkersmonitor – o.a. monitoring van kwaliteitscultuur

Afhankelijk van het onderwerp zijn er verschillende informatiebronnen en overlegstructuren beschikbaar. Zie ook bijlagen 1 en 2.

6.2.3 Meerjarencyclus opleiding (6 jaar)

Opleidingsbeoordeling

Elke bekostigde opleiding dient verantwoording af te leggen over de kwaliteit van het onderwijs. Dit geschiedt middels een opleidingsbeoordeling[10]. Omdat de UvA de instellings-toets kwaliteitszorg heeft behaald, doorlopen UvA opleidingen een Beperkte Opleidingsbeoordeling (BOB). Hiervoor wordt een opleiding elke zes jaar gevisiteerd door een commissie van onafhankelijke en deskundige peers. De standaarden betreffen de beoogde leerresultaten, de onderwijsleer-omgeving, de toetsing en de gerealiseerde leerresultaten. De opleidingsdirecteur is verantwoordelijk voor het voor-bereiden van de visitatie. De onderwijsdirecteur is verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit en het proces van de accreditaties. Het meest actuele kader inclusief de standaarden is te vinden op de website van de NVAO[11].

10 Er wordt op landelijk niveau nagedacht over de invoering van Instellingsaccreditatie, waarbij een instelling de opleidingsbeoordeling onder eigen regie zal kunnen uitvoeren. De invoering hiervan zal een herijking van dit kader noodzakelijk maken.

11 Beoordelingskader instellingsreview (nvao.net)

De NVAO schrijft over de opleidingsbeoordeling: “De opleiding toont aan dat de onderwijspraktijk aan de standaarden voldoet. De beoordeling richt zich op gerealiseerde kwaliteit en betreft de beoogde leerresultaten, de inrichting van het curriculum, de leeromgeving, de toetsing, het docententeam en de gerealiseerde kwaliteit.” Het aantonen dat een opleiding aan de standaarden voldoet, wordt momenteel nog veel gedaan door het schrijven van een zelfevaluatierapport. Dat is echter niet noodzakelijk: een opleiding kan ook kiezen voor ontwikkelingsgericht visiteren. Bij ontwikkelingsgericht visiteren draait het om vertrouwen en eigenaarschap, waardoor de opleiding een eigen invulling kan geven aan de visitatie (het bezoek, de documentatie, etc.). Hiervoor volstaat vaak de bestaande documentatie, aangevuld met een SWOT analyse, zeker als deze ook geschikt is (gemaakt) om aan te tonen dat de opleiding voldoet aan de standaarden.

De jaarplannen en jaarverslagen op opleidingsniveau, aansluitend op de UvA onderwijsvisie maken het mogelijk om het ontwikkelingsgericht visiteren verder te faciliteren. Deze werkwijze zal de piekbelasting rond een (her) accreditatie, kunnen verminderen doordat jaarlijks wordt stilgestaan bij de voortgang en de nog te ondernemen stappen. Zowel bij een traditionele visitatie als een ontwikkelingsgericht proces, wordt meegewogen of bij de beoordeling van de interne kwaliteitszorg van een opleiding het oordeel van de studenten voldoende is vertegen-woordigd (studentenhoofdstuk).

De jaarlijkse reflectie in het opleidingsjaarverslag kan ook aanleiding geven om een tussentijdse, ontwikkelingsgerichte opleidingsbeoordeling (midterm) te initiëren. Dit geldt bijvoorbeeld als het moeilijk blijkt de aanbevelingen op te volgen of de risicoanalyse reden geeft tot extra actie. Een ontwikkelingsgerichte midterm kan een opleiding helpen om concrete verbeteracties te formuleren en geeft voldoende tijd deze verbeteracties door te voeren voor de opleidingsbeoordeling.

Naast het doorlopen van de jaarcycli, bieden de volgende informatiebronnen en overlegstructuren aanvullende informatie voor het voorbereiden van de (her)accreditatie.

Informatiebronnen

- Docententeam
- Risicoanalyse
- Enquêteresultaten (UvA Q, NSE, NAE)
- UvAdata
- Eigen onderzoek
- Jaarverslag/jaarplan opleiding(en)
- Zichtbare leerlijnen tool (of vergelijkbaar)

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Docententeam
- Opleidingsteam
- Opleidingscommissie
- Examencommissie
- Studenten & Alumni
- Ondersteunend personeel

6.3 Colleges en Graduate Schools

Vanwege het grote aantal opleidingen, bestaat er aan de UvA een extra bestuurslaag tussen de faculteit en de opleiding, waar de doorvertaling van het centrale en facultaire beleid naar het onderwijs plaatsvindt: de Colleges en Graduate

Schools. Colleges en Graduate Schools zijn verzamelingen opleidingen (bacheloropleidingen c.q. masteropleidingen) en zijn zoals beschreven in het besturingsmodel verantwoordelijk voor het bewaken van studiesucces en onderwijskwaliteit. Ieder College en Graduate School wordt geleid door een onderwijsdirecteur. De onderwijsdirecteur is daarmee eindverantwoordelijk voor zaken zoals: bewaking van de kwaliteit en het proces van accreditaties, het opleidingsaanbod, de opzet van het kwaliteitszorgsysteem en het opstellen van een jaarplan/verslag op het niveau van het college of de school.

Hieronder beschrijven we de onderwerpen die in de jaarcyclus en meerjarencyclus aan bod komen en de middelen en methoden die de onderwijsdirecteur daarvoor tot beschikking heeft.

De Colleges en Graduate Schools zijn taakorganisaties, de decaan voorziet hen van een onderwijsbudget. Daarmee stellen de onderwijsdirecteuren de opleidingsdirecteuren in staat het onderwijs te verzorgen, en nemen zij van het faculteitsbureau en het ESC (Educational Service Centre) de overige services voor het onderwijs (zoals de onderwijsbalie) af, of zij verzorgen deze zelf met personeel dat formeel bij het faculteitsbureau (afdeling) is ondergebracht. Het is bij uitstek de taak van de directeuren van de Colleges en Graduate Schools om wijzigingen in het onderwijsaanbod te initiëren en de OER (meer specifiek deel A) voor te bereiden voor de decaan ter vaststelling.

6.3.1 Jaarcyclus Colleges en Graduate Schools

1. Jaarverslag/jaarplan

Elke College en Graduate School brengt een jaarplan en jaarverslag uit. Het jaarverslag analyseert het voorgaande academisch jaar en reflecteert op de doelen uit de UvA-onderwijsvisie en voor zover aanvullend op het Facultair Strategisch Plan; het bevat de jaarverslagen en jaarplannen van de opleidingen en examencommissie(s) als bijlage en beschrijft vooral welke veranderingen en verbeteringen aangebracht gaan worden, onder meer naar aanleiding van de bevindingen over het afgelopen studiejaar. In het onderwijsjaarverslag reflecteert de onderwijsdirecteur met name op de doelstelling van het College of de Graduate School: de facilitering van het onderwijs, het bewaken van de kwaliteit en het proces van accreditaties, het opleidingsaanbod en de realisatie van strategische doelen.

Het jaarverslag van het voorbije academisch jaar en het jaarplan van het aankomende academisch jaar worden gecombineerd in één document. Dit jaarverslag/jaarplan wordt besproken tussen decaan en onderwijsdirecteur. De decaan keurt hierna de verslagen goed.

In bijlage 6 is een format voor een jaarverslag/jaarplan op het niveau van Colleges en Graduate Schools opgenomen waarin de belangrijkste onderwerpen waarop in deze documenten gereflecteerd moet worden op het gebied van onderwijs staan beschreven.

Informatiebronnen

- Jaarverslag/jaarplan opleiding(en)
- UvAdata
- Enquêteresultaten (UvA Q, NSE, NAE)
- Jaarverslag opleidingscommissie(s)
- Jaarverslag examencommissie (inclusief eventuele toetscommissie)
- (Her)accreditatierapporten (aanbevelingen)

Overlegstructuren en gesprekspartners
- Werkveldadviesraad
- Periodiek Overleg (PO)
- CBE en ABRvS

2. Onderwijs en Examenregeling

De onderwijsdirecteur is tevens verantwoordelijk voor het voorbereiden van de OER ter vaststelling door de decaan, na instemming van de medezeggenschap conform de bevoegdheden zoals deze zijn toegewezen in de WHW. Voor het initiëren van wijzigingen in de opleiding specifieke delen van de OER (deel B) is de opleidingsdirecteur de aangewezen persoon.

Informatiebronnen
- Jaarplan college of graduate school (betreffende collegejaar)
- Jaarverslag opleidingscommissie
- Jaarverslag examencommissie (inclusief eventuele toetscommissie)

Overlegstructuren en gesprekspartners
- Facultaire studentenraad
- Opleidingscommissie

6.3.2 Meerjarencyclus Colleges en Graduate Schools (periodiek)

Naast de onderwerpen die jaarlijks aandacht verdienen, zijn er ook een aantal onderwerpen die op college/schoolniveau periodiek geëvalueerd moeten worden. Wat hiervoor de beste timing is, staat school/college vrij, maar deze onderwerpen dienen in een periode tussen twee instellingstoetsen kwaliteitszorg minimaal één keer te worden geëvalueerd. In het jaarplan wordt aangegeven welke onderwerpen voor de het jaarplan betreffende periode worden opgepakt. Eventuele rapportage hierover kan opgenomen worden in het jaarverslag van het studiejaar waarin de evaluatie plaatsvindt. Ook heeft de onderwijsdirecteur weer verschillende informatiebronnen en overlegstructuren ter beschikking om dit vorm te geven. De onderwijsondersteuning speelt hierbij een belangrijke, ondersteunende rol.

Dit betreft onderwerpen gerelateerd aan de UvA onderwijsvisie en de ITK-standaarden van de NVAO, te weten:

- Reflectie op de ontwikkeling docentprofessionalisering
- Studentenwelzijn
- Het aanbod en de kwaliteit van de studiebegeleiding
- Reflectie op de uitkomsten van de medewerkersmonitor – o.a. monitoring van kwaliteitscultuur

Afhankelijk van het onderwerp zijn er verschillende informatiebronnen en overlegstructuren beschikbaar. Zie ook bijlagen 1 en 2.

6.4 De faculteit

De decaan van een faculteit is belast met de algemene leiding van de faculteit en is verantwoordelijk voor het onderwijs, het onderzoek, het personeel en de middelen in de faculteit. Hiermee is de decaan tevens verantwoordelijk voor de vormgeving van de samenwerking tussen onderwijsdirecteuren, onderzoeksdirecteuren, afdelingsvoorzitters en indien van toepassing, het hoofd van een onderwijsservicecentrum. Juist op dit niveau speelt de samenhang tussen organisatieaspecten (personeelsbeleid, bedrijfsvoering, ICT-beleid) en onderwijskwaliteit in sterke mate.

6.4.1 Jaarcyclus faculteit

Kwaliteitszorg op facultair niveau wordt secundair ondersteund door de financiële PDCA-cyclus (planning & control). In zowel begroting, managementrapportages per kwartaal als directieverslag wordt de relatie gelegd tussen kwaliteitsdoelstellingen en middelen. Door deze koppeling fungeert deze cyclus als een secundaire waarborg voor kwaliteit. Financiële en niet-financiële planning en rapportage vinden zo veel mogelijk in samenhang plaats. De Q4 rapportage (4e kwartaal) is gelijk ook het jaarverslag van de faculteit.

1. Monitoring Facultair strategisch plan

Elke zes jaar stelt de faculteit het Facultair strategisch plan (FSP) vast, volgend op de vaststelling van een nieuw of vernieuwd Instellingsplan (zie verder Meerjarencyclus (6 jaar)). Binnen de meerjaarscyclus van het FSP draait een jaarcyclus, waarin de voortgang op de thema's en doelen die zijn geformuleerd in het FSP gemonitord worden via enerzijds het PBO[12] en het CBO[13] en anderzijds via de jaarplannen en jaarverslagen van de colleges en schools. De faculteit reflecteert op de toekomstige ontwikkeling van het opleidings- en onderwijsaanbod als geheel, de regulering van de capaciteit en de bevordering dan wel beperking van de instroom en indien van toepassing het selectiebeleid. Ook is er aandacht voor het accreditatierooster en opvolging van de aanbevelingen van de accreditaties.

Informatiebronnen

- Jaarverslag/jaarplan colleges en graduate schools
- Medewerkersmonitor
- Portfolioanalyse

Overlegstructuren en gesprekspartners

- PBO
- CBO
- Colleges/graduate schools
- Facultaire studentenraad
- Facultaire ondernemingsraad

2. Jaarverslag (Q4) Faculteit

Naast monitoring van de voortgang op de thema's en doelen die zijn geformuleerd in het FSP, wordt in het jaarverslag van de faculteit voor wat betreft het onderwijs in elk geval gereflecteerd op de jaarverslagen van de schools en colleges. Verder reflecteert de faculteit onder andere op bijzondere ontwikkelingen of relevante beleidsissues, de inrichting van de facultaire TLC's en de kwaliteitsafspraken.

Informatiebronnen

- Jaarverslag/jaarplan colleges en graduate schools
- Medewerkersmonitor
- Eventuele klachten
- Portfolioanalyse

Overlegstructuren en gesprekspartners

- PBO
- CBO
- Facultaire studentenraad
- Facultaire ondernemingsraad

3. Vaststellen Onderwijs- en Examenregeling

De decaan stelt de Onderwijs- en Examenregeling vast, na advies en instemming van de medezeggenschap conform de bevoegdheden zoals die zijn toegewezen in de WHW.

6.4.2 Meerjarencyclus faculteit (periodiek)

Naast de onderwerpen die jaarlijks aandacht verdienen, zijn er ook een aantal onderwerpen die op facultair niveau periodiek geëvalueerd moeten worden. Wat hiervoor de beste timing is, staat de faculteit vrij, maar deze onderwerpen dienen in een periode tussen twee instellingstoetsen Kwaliteitszorg minimaal eenmaal te worden geëvalueerd waarbij voldoende tijd wordt gereserveerd om indien nodig verbeteringen aan te brengen en deze vervolgens ook te monitoren. Dit betreft onderwerpen gerelateerd aan de UvA- onderwijsvisie en de ITK-standaarden van de NVAO. In het jaarplan wordt aangegeven welke onderwerpen voor de voor het jaarplan betreffende periode worden opgepakt. Eventuele rapportage kan opgenomen worden in het jaarverslag van het studiejaar waarin de evaluatie plaatsvindt. Evaluatie moet plaatsvinden over de volgende onderwerpen:

12 Het College voert tweemaal per jaar een Periodiek Bestuurlijk Overleg (PBO) met de decaan van iedere faculteit. In het PBO wordt de strategie van de faculteit besproken ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie, aan de hand van het facultair strategisch plan en in relatie tot het instellingsplan. Kwaliteitszorg, (her)accreditaties en visitaties staan ook nadrukkelijk op de agenda van de PBO's.

13 In het Centraal Bestuurlijk Overleg (CBO) voert het College van Bestuur overleg met de decanen, over de hoofdlijnen van het onderzoek, het onderwijs en de bedrijfsvoering, uitgaande van de strategische profilering van de Universiteit en de op basis daarvan te bereiken doelen, zoals onder meer vastgelegd in het instellingsplan.

- Opleidingsaanbod (bestaand en nieuw)
- Studiefaciliteiten – periodieke evaluatie
- De uitvoering van het diversiteitsbeleid
- (Indien van toepassing) selectiebeleid
- Begeleiding en ondersteuning van studenten met een functiebeperking
- Werkveldadviesraden - aanwezigheid, afspiegeling arbeidsmarkt, opvolging adviezen
- Reflectie op de uitkomsten van de medewerkersmonitor – o.a. monitoring van kwaliteitscultuur

Afhankelijk van het onderwerp zijn er verschillende informatiebronnen en overlegstructuren beschikbaar.
Zie ook bijlagen 1 en 2.

6.4.3 Meerjarencyclus faculteit (6 jaar)

1. Facultair strategisch plan (FSP)

De voornaamste PDCA-cyclus voor kwaliteitszorg op facultair niveau is de meerjaarscyclus van het facultair strategisch plan (FSP). De faculteit bepaalt, bekostigt en faciliteert het facultaire beleid en de strategie, dat als kader geldt voor de colleges en graduate schools. Dit beleid wordt via het FSP met het CvB afgestemd op het Instellingsplan (IP). Bij herziening van het IP volgt herijking van het FSP.
Als onderdeel van het facultair strategisch plan stelt de faculteit een overkoepelend meerjarig onderwijsbeleidsplan op, boven de plannen van de schools en colleges. Zie punt 2 hieronder.

Informatiebronnen

- Instellingsplan
- UvA onderwijsvisie
- Visie Blended Onderwijs

Overlegstructuren en gesprekspartners

- PBO
- CBO
- Colleges/graduate schools
- Facultaire studentenraad
- Facultaire ondernemingsraad

2. Onderwijsbeleidsplan

In het overkoepelende onderwijsbeleidsplan (als onderdeel van het FSP) beschrijft de faculteit de volgende onderwerpen:

- de wijze waarop de faculteit werkt aan de onderwijs-doelen van het Instellingsplan en het FSP;
- de toekomstige ontwikkeling van het opleidings- en onderwijsaanbod als geheel;
- de regulering van de capaciteit en de bevordering dan wel beperking van de instroom;
- indien van toepassing het selectiebeleid;
- de wijze van budgettering van de schools en colleges;
- het onderwijskwaliteitsbeleid en het daarbij gehanteerde besturingsconcept[14];
- het accreditatierooster;
- de opvolging van accreditatiebevindingen;
- de wijze waarop de decaan vorm geeft aan zijn wettelijke en gemandateerde bevoegdheden.

14 Binnen de kaders van het besturingsmodel zijn er binnen de faculteiten andere accenten gelegd in het besturingsconcept.

3. Herijken en bijstellen facultair beleid

In lijn met de meerjarenkalender zal het facultaire beleid herijkt en bijgesteld moeten worden op basis van centraal beleid, voortvloeiend uit aanpassingen in de UvA-onderwijsvisie en het Instellingsplan. Voor zowel het Instellingsplan als voor de Facultair Strategische Plannen vindt een tussentijdse evaluatie plaats halverwege de looptijd van het Instellingsplan. Uit deze evaluatie kunnen aanpassingen voortkomen ten aanzien van de te volgen strategie en ambities.

4. Handboek onderwijskwaliteitszorg

Iedere faculteit heeft een beknopt handboek onderwijskwaliteitszorg. Dit handboek wordt herijkt op basis van aanpassingen aan het Kader Onderwijskwaliteitsbeleid. Het facultaire handboek heeft globaal als inhoud:

- De taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen bij de kwaliteitszorg. Het betreft hier de interne belegging in die faculteit van (deel)verantwoordelijkheden van bij het onderwijs betrokken wetenschappelijk personeel (wp) en ondersteunend en beheerpersoneel (obp), met inbegrip van trackcoördinatoren, jaarcoördinatoren, (facultaire) kwaliteitszorgmedewerkers, studieadviseurs, enz.;
- Het verbeterbeleid, waarin is opgenomen hoe adviezen tot stand komen en wie verantwoordelijk is voor het in gang zetten van verbeteracties;
- De interne overlegstructuur, waaruit blijkt hoe de horizontale en verticale schakeling tussen de diverse niveaus en functies, inclusief medezeggenschap, geborgd is;
- De manier waarop interne of externe commissies, adviesraden, het werkveld of overlegorganen met een structureel karakter betrokken zijn bij het onderwijs;
- Een evaluatieplan, waarin o.a. de wijze van uitvoering en de follow-up van onderwijsevaluaties beschreven wordt;
- De reglementen van de opleidings- en de examencommissies.

Informatiebronnen

- Kader Onderwijskwaliteitsbeleid

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Opleidingscommissie
- Examencommissies

6.5 De instelling

Het College van Bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van onderwijs.

Het CvB laat zich hierbij aangaande het onderwijsbeleid adviseren door de Universitaire Commissie Onderwijs (UCO) en wordt voor de uitvoering van de taken behorende bij deze verantwoordelijkheden ondersteund door de stafafdelingen.

Het CvB is verantwoordelijk voor het onderwijs- en studentenbeleid en de budgettering op instellingsniveau en heeft de algemene leiding van de universiteit. De eerste taak houdt in dat er een eigen inhoudelijke rol is te vervullen ten aanzien van onderwijskwaliteit. De tweede taak houdt een bestuurlijke rol in ten aanzien van de taakvervulling van decanen. Het CvB kan richtlijnen geven aan decanen voor de coördinatie en organisatie van het onderwijs. Sturing vindt plaats via de UvA onderwijsvisie en het Instellingsplan

en daaruit volgende beleidskaders en via periodieke overleggen zoals PBO's en CBO. Daarnaast faciliteert het CvB de PDCA-cyclus op alle niveaus door de instandhouding van het stelsel van control en managementinformatie (UvAdata) in de instelling.

Ook op instellingsniveau wordt kwaliteitszorg secundair ondersteund door de financiële planning en control cyclus. Voor de UvA als geheel gaat het om de begroting, halfjaarrapportage, kwartaalrapportages en jaarverslag/jaarrekening. Ook hier wordt zo veel mogelijk een relatie gelegd tussen financiële en niet- financiële doelstellingen. Financiële en niet-financiële planning en rapportages vinden zo veel mogelijk in samenhang plaats.

Het CvB staat onder toezicht van een door de minister benoemde Raad van Toezicht (RvT). De RvT benoemt en ontslaat de leden van het College, keurt Instellingsplan, begroting en jaarrekening goed, en houdt toezicht op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg.

Daarnaast vindt er met regelmaat afstemming plaats met de centrale medezeggenschap, te weten de Centrale Ondernemingsraad (COR) en de Centrale Studentenraad (CSR).

6.5.1 Jaarcyclus instelling

1. Jaarverslag

Het jaarverslag van de instelling vormt een document van verantwoording en informatie over het beleid en de resultaten van de UvA. Met name de UvA onderwijsvisie is leidend voor het onderwijskwaliteitsbeleid zoals omschreven in dit kader (Hoofdstuk 4). Het centrale onderwijsbeleid moet samenhang vertonen met de andere centrale beleidsterreinen, zoals financiën, personeelsbeleid en communicatie. Tevens moet het beleid worden afgestemd op het beleid van externe partijen, zoals OCW en partner-instellingen (eventueel via koepel overleggen), maar ook op het beleid van de faculteiten. In het jaarverslag reflecteert het CvB mede op de voortgang van de ambities in de UvA onderwijsvisie, de doelstellingen uit het Instellingsplan en het daaraan gerelateerde beleid.

6.5.2 Meerjarencyclus instelling (6 jaar)

1. Instellingstoets Kwaliteitszorg

Eens in de zes jaar doorloopt de UvA de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK), waarbij er wordt getoetst of de instelling een systeem van kwaliteitszorg hanteert waarmee de kwaliteit van de aangeboden opleidingen kan worden gegarandeerd.

De volgende centrale vraag ligt aan de beoordeling van de instelling ten grondslag: verzekert de kwaliteitszorg de realisatie van de visie op goed onderwijs en werkt de instelling duurzaam aan ontwikkeling en verbetering? Voor de ITK kijkt de NVAO naar de onderwijsvisie en het daarbij aansluitende beleid van de instelling gericht op de (interne) kwaliteitszorg, de uitvoering van de onderwijsvisie, evaluatie en monitoring van de beleidsdoelstellingen met betrekking tot onderwijskwaliteit en hoe de instelling systematisch aan de verbetering van haar onderwijs werkt, gericht op ontwikkeling. Er wordt gekeken of de uitvoering van het onderwijs in overeenstemming is met de visie: (de kwaliteit van) het personeel, de toetsing en voorzieningen bevorderen de toegankelijkheid en studeerbaarheid van het onderwijs voor alle UvA studenten. Ook het monitoren, bespreken en bevorderen van een kwaliteitscultuur behoort tot een van de aandachtspunten.

Informatiebronnen

- Adviesrapport voorgaande ITK
- Jaarverslag instelling
- Jaarverslag/jaarplan faculteiten
- UvAdata
- Enquêteresultaten (UvA Q, NSE, NAE, Medewerkersmonitor)
- Accreditatieportret
- Portfolioanalyse

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Centrale Ondernemingsraad (COR)
- Centrale Studentenraad (CSR)
- Gezamenlijke Vergadering (GV)
- Universitaire Commissie Onderwijs (UCO)
- Senaat
- Raad van Toezicht (RvT)

2. Herijken UvA onderwijsvisie en Instellingsplan

De UvA volgt met haar onderwijsvisie de ontwikkelingen in de samenleving en de onderwijsgemeenschap en wil daar ook zelf richting aan geven. In het Instellingsplan staat wat er nodig is om de goede positie van de UvA te behouden en uit te bouwen. De UvA onderwijsvisie en het Instellingsplan worden elke 6 jaar herijkt en vastgesteld op basis van nieuwe inzichten, maatschappelijke ontwikkelingen, maar zeker ook op basis van de eigen PDCA-cycli van de instelling. Zie ook de meerjarenkalender (figuur 5).

Informatiebronnen

- UvA onderwijsvisie
- Instellingsplan

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Centrale Ondernemingsraad (COR)
- Centrale Studentenraad (CSR)
- Gezamenlijke Vergadering (GV)
- Universitaire Commissie Onderwijs (UCO)
- Senaat
- Raad van Toezicht (RvT)

3. Herijken en bijstellen centraal (onderwijs)beleid

In lijn met de meerjarenkalender zal het centrale beleid herijkt en bijgesteld moeten worden, voortvloeiend uit aanpassingen in de UvA onderwijsvisie en het Instellingsplan.

Informatiebronnen

- UvA onderwijsvisie
- Instellingsplan
- Centrale beleidskaders
- Landelijke adviezen (o.a. Inspectie, Onderwijsraad)

Overlegstructuren en gesprekspartners

- Centrale Ondernemingsraad (COR)
- Centrale Studentenraad (CSR)
- Gezamenlijke Vergadering (GV)
- Universitaire Commissie Onderwijs (UCO)
- Centraal Bestuurlijk Overleg (CBO)
- Stuurgroep Onderwijs en Onderzoek (SOO)
- Universiteiten van Nederland (UNL)
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW)
- Inspectie van het onderwijs

Bijlage 1

Informatiebronnen

(Her)accreditatierapport (aanbevelingen)
Voor een opleiding biedt het meest recente accreditatierapport en dan met name de geformuleerde aanbevelingen van de visitatiecommissie input voor verdere (kwaliteits) verbetering voor de opleiding. Door hier jaarlijks naar te kijken, op te reflecteren en verbeteracties te formuleren, draagt dit bij aan structurele en cyclische kwaliteitsverbetering van de opleiding.

Accreditatieportret
Het accreditatieportret geeft een jaarlijks overzicht van de accreditatiestatus van alle opleidingen aan de UvA. Dit geeft de instelling een globaal beeld over de opleidingsbeoordelingen en waar potentiële aandachtspunten liggen.

Adviesrapport voorgaande ITK
In het adviesrapport van de NVAO staan vaak aanbevelingen ten aanzien van de kwaliteitszorg en het kwaliteitszorgbeleid van de instelling, de UvA. Op deze aanbevelingen moet in de zelfevaluatie van de instelling voor een aankomende ITK gereflecteerd worden. Het moet duidelijk zijn wat de instelling met de aanbevelingen heeft gedaan. Dat wil niet zeggen dat de instelling de aanbevelingen zonder meer moet overnemen.

Analyse van de toetsresultaten
De analyse van de toetsresultaten geeft aanvullende informatie voor de evaluatie van een onderwijseenheid. Zo kan bepaald worden of alle behandelde onderwerpen door de studenten voldoende worden beheerst en welke onderwerpen wellicht wat meer of wat minder aandacht vragen als het onderwijs weer wordt aangeboden.

Centrale beleidskaders
Centrale beleidskaders, zoals dit kader Onderwijskwaliteitsbeleid, geven houvast voor het verder uitwerken van decentraal beleid. De kaders geven de speelruimte weer, passend bij de verschillen tussen de faculteiten / colleges / graduate schools van de Universiteit van Amsterdam.

Didactische observaties met feedback (peerfeedback)
Feedback op de ervaren kwaliteit van het onderwijs wordt nu voornamelijk opgehaald bij de studenten. Met name voor verdere docentprofessionalisering kan het ook leerzaam zijn om op verzoek of tijdens een professionaliseringstraject (BKO/SKO) didactische observaties met feedback (door een ervaren docent of vakdidacticus) te laten plaatsvinden.

Docententeam
Een opleiding bestaat uit een samenhangende set onderwijseenheden. Het is daarom van belang dat docenten en docententeams goed op de hoogte zijn van ontwikkelingen in een opleiding en wijzigingen in onderwijseenheden. Om de eindtermen van de opleidingen te blijven dekken, zal bij het wijzigen van leerdoelen van een vak moeten worden nagegaan of de leerdoelen dan nog voldoende aandacht krijgen in andere onderwijseenheden, of dat er in een andere onderwijseenheid extra aandacht nodig is voor een specifiek leerdoel. Dit kan alleen door voldoende betrokkenheid van docenten en docententeams bij de opleiding.

Eigen onderzoek
Naast de standaardevaluaties en enquêtes, kan het ook wenselijk zijn aanvullend (eigen) onderzoek te doen naar onderwerpen die binnen een opleiding spelen. Voor relatief eenvoudige vragen kan waarschijnlijk al veel data uit UvAdata geanalyseerd worden. Maar het kan nodig zijn om aanvullende data en/of feedback te verzamelen.

Enquêteresultaten (UvA Q, NSE, NAE)

UvA Q

UvA Q is het instrument dat door de UvA wordt gebruikt om op een gestandaardiseerde manier feedback van studenten op het onderwijs te verzamelen. Deze feedback hebben we nodig om de kwaliteit van het onderwijs te monitoren en waar dat kan te verbeteren. De feedback is op vakniveau beschikbaar voor de vakcoördinatoren/examinatoren en docenten van een vak. Geaggregeerde data van de vragenlijsten zijn opgenomen in UvAdata voor verdere analyse die bruikbaar is voor opleidingscommissies en opleidingsmanagement.

Nationale Studenten Enquête (NSE)

Jaarlijks ontvangt elke universiteit via de Nationale Studenten Enquête (NSE) gegevens over de studenttevredenheid, uitgesplitst naar opleiding. De resultaten van de NSE worden elk jaar zo snel mogelijk ingelezen in UvAdata zodat een analyse kan plaatsvinden op universitair, facultair én opleidingsniveau. De opleidingscommissie is bij uitstek geschikt aanbevelingen te doen voor verbetering. De resultaten van de NSE kunnen worden gecombineerd met de evaluaties in UvA Q, zodat een betekenisvolle analyse kan plaatsvinden. De NSE bevat ook een selectie vragen die specifiek aan studenten met een functiebeperking (en breder een ondersteuningsbehoefte hebben, zoals topsporters) worden voorgelegd. Deze data bevat relevante informatie om de facilitering van deze groepen studenten te optimaliseren. Op het niveau van de instelling vindt na het verschijnen van de NSE een analyse plaats. Ook de gegevens over de tevredenheid van medewerkers en alumni worden jaarlijks opgenomen in UvAdata en in de dashboards onderwijs, zodat ze een rol kunnen spelen bij de vaststelling van het verbeterbeleid.

Nationale Alumni Enquête (NAE)

Iedere twee jaar organiseren de samenwerkende Nederlandse universiteiten de Nationale Alumni Enquête (NAE) onder alle recent afgestudeerde masterstudenten, om te kijken hoe het ze na hun afstuderen is vergaan. Onderwerpen die aan de orde komen zijn de aansluiting op de arbeidsmarkt, het al dan niet hebben van een betaalde baan en een terugblik op de gevolgde masteropleiding.

Facultair Strategisch Plan (FSP)

In lijn met het Instellingsplan maakt elke faculteit een Facultair Strategisch Plan (FSP). Het FSP beschrijft de strategische koers van de faculteit.

Facultair Strategische Plannen - Universiteit van Amsterdam (uva.nl)

Feedback van studenten tijdens het onderwijsproces

Met name om tijdens het onderwijsproces al bij te kunnen sturen, kan het nuttig zijn om tijdens het onderwijsproces (tijdens de looptijd van een onderwijseenheid) al input te vragen van de studenten. Met name voor nieuwe onderwijseenheden of volledig herziene onderwijseenheden kan het tussentijds ophalen van feedback nuttig zijn om te monitoren of het onderwijs verloopt zoals het is bedoeld/ontwikkeld.

Gewijzigd centraal/decentraal beleid

Het is van belang met de ontwikkeling van decentraal beleid en het uitvoeren van het onderwijs, aan te blijven sluiten bij het relevante beleid. Bij wijzigingen van centraal of decentraal beleid kan het noodzakelijk zijn om die wijzigingen door te vertalen naar decentraal beleid en/of de praktijk.

Instellingsplan

Op het topniveau is het Instellingsplan het meerjarig plandocument voor de koers en strategie van de UvA. Het instellingsplan maakt duidelijk welke doelen de UvA nastreeft op het gebied van onderzoekskwaliteit.

Jaarverslag examencommissie(s) (inclusief eventuele toetscommissie)

De examencommissie dient jaarlijks, binnen zes weken na afloop van het academisch jaar, aan de decaan verslag uit te brengen van haar werkzaamheden via een jaarverslag. Hiertoe is binnen de UvA een format jaarverslag opgesteld (zie bijlage 4). Het jaarverslag dient een aantal doelen: 1) Het afleggen van verantwoording door de examencommissie aan de decaan 2) Het leveren van input voor eventuele verbetering van de kwaliteit van het onderwijs voor opleidingsdirecteur, onderwijsdirecteur en decaan. 3) Het verschaffen van managementinformatie. Deze informatie wordt vaak gevraagd in de accreditatieprocedure van een opleiding. Daarnaast is het jaarverslag de plaats om conform de werkwijze volgens de PDCA- cyclus aandachtspunten per studiejaar en een reflectie hierop op te nemen. De decaan geeft een inhoudelijke reactie op het jaarverslag, bijvoorbeeld tijdens een jaarlijks gesprek met de examencommissie(s). Het jaarverslag is openbaar en wordt gepubliceerd op de facultaire website.

Jaarverslag opleidingscommissie(s)

Op de laatste vergadering van het studiejaar evalueert de OC haar werkzaamheden van het afgelopen jaar en formuleert zij aandachtspunten voor het komende jaar. Dit wordt vastgelegd in het jaarverslag van de OC, dat op z'n laatst begin oktober wordt vastgesteld. Dit jaarverslag wordt als input gebruikt voor het onderwijsjaarverslag van de

opleiding of het College of de Graduate School en voor het jaarverslag van de faculteit. Het is van belang om het jaarverslag zo op te stellen dat het toegankelijk genoeg is om onder alle studenten en docenten van de opleiding te worden verspreid. Zo kan een goede terugkoppeling plaatsvinden naar de achterban.

Jaarverslag/jaarplan College en Graduate School
In december brengt elke College en Graduate School een jaarplan annex jaarverslag uit. Het onderwijsjaarverslag analyseert het voorgaande academisch jaar en reflecteert op de doelen uit het facultair strategisch plan en de UvA Onderwijsvisie; het bevat de verslagen van de opleidingen en examencommissie(s) als bijlage en beschrijft vooral welke veranderingen en verbeteringen aangebracht gaan worden, onder meer naar aanleiding van de bevindingen over het afgelopen studiejaar. Het jaarplan beslaat in ieder geval het aankomende academisch jaar en de voorbereidingsperiode daarop (januari-augustus), maar kan een meerjarige planning omvatten die jaarlijks voortrolt en wordt geactualiseerd. Deze stukken worden met de decaan besproken, die daarna de jaarplannen goedkeurt en de eventueel eruit voortvloeiende aanpassingen in de OER aanbrengt (bij voorkeur in januari en uiterlijk in april). De decaan gebruikt de jaarverslagen van de schools en colleges in het facultair jaarverslag, dat in februari gereed moet zijn.

Jaarverslag/jaarplan opleiding(en)
De jaarverslagen/jaarplannen van opleidingen zijn voor een opleiding een effectief instrument om inzicht te behouden in de ontwikkelingen bij de opleiding. Daarmee werkt de opleiding structureel aan kwaliteitsverbetering. Het biedt relevante input voor de opleiding om in gesprek te gaan met voor de opleiding relevante gesprekspartners, belanghebbenden en medezeggenschap. Dit draagt tevens bij aan de concretisering en transparantie van de kwaliteitszorgcyclus en maakt het een nuttig document voor de opleidingsaccreditatie.

De jaarverslagen/jaarplannen van opleidingen bieden input voor het jaarverslag/jaarplan op college / graduate school-niveau en worden als bijlage toegevoegd aan dit document.

Jaarverslag (Q4) faculteit
Naast *monitoring* van de voortgang op de thema's en doelen die zijn geformuleerd in het FSP, wordt in het jaarverslag van de faculteit er wat betreft het onderwijs in elk geval gereflecteerd op de jaarverslagen van de schools en colleges. Verder reflecteert de faculteit onder andere op bijzondere ontwikkelingen of relevante beleidsissues, de inrichting van de facultaire Teaching and Learning Centre (TLC) en de kwaliteitsafspraken.

Jaarverslag instelling
De verantwoording aan het rijk en het publiek vindt plaats in het UvA jaarverslag (waarin opgenomen de jaarrekening), dat eind maart gereed komt en in mei – na accountantscontrole – aan de Raad van Toezicht ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Kader Onderwijskwaliteitsbeleid
Het werken aan de onderwijskwaliteit heeft continue aandacht binnen de UvA. Het Kader onderwijskwaliteitsbeleid beschrijft het kwaliteitsbeleid van de universiteit. Daarbij biedt het handvatten voor het uitwerken van facultair onderwijskwaliteitsbeleid in een handboek onderwijskwaliteitszorg.

Landelijke adviezen (o.a. Inspectie, Onderwijsraad)
Landelijke adviezen kunnen richting geven aan centraal en decentraal beleid. Denk hierbij aan het onderzoek naar selectie in het hoger onderwijs van de Inspectie van het onderwijs (2023).

Medewerkersmonitor
De Medewerkersmonitor is het tweejaarlijkse UvA-brede onderzoek onder alle medewerkers, inclusief medewerkers van ACTA. Met dit onderzoek krijgt de UvA zicht op de arbeidsbeleving van haar medewerkers en hun waardering van de interne dienstverlening. Onderwerpen waar medewerkers hun mening over kunnen geven zijn onder meer werkdruk, loopbaanmogelijkheden, communicatie, faciliteiten en interne dienstverlening. Daarnaast kunnen medewerkers ook onderwerpen die niet in het onderzoek aan bod komen, benoemen en toelichten. Het onderzoek maakt duidelijk welke onderwerpen aandacht of wellicht verdiepend onderzoek behoeven en waarover medewerkers tevreden zijn. De Medewerkersmonitor heeft daarmee een signaalfunctie. De resultaten vormen een basis voor de ontwikkeling van beleid en concrete verbeteracties.

Model Onderwijs- en Examenregeling
Voor elke opleiding worden de hoofdlijnen van het onderwijsprogramma en de examinering vastgelegd in een onderwijs- en examenregeling (OER). De modellen bieden een format voor de indeling van de OER.

De Onderwijs- en Examenregeling (OER) wordt elk jaar opnieuw vastgesteld door de decaan, na advies en instemming van de medezeggenschapsorganen. De OER bevat de rechten en plichten van zowel studenten als docenten van de opleiding. In de OER staan onder andere regels over:

- toelating tot de opleidingen;
- overgangsregelingen (als er sprake is van een gewijzigd curriculum);
- de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens;
- het verlenen van vrijstellingen voor één of meer tentamens;
- het toewijzen van een extra tentamenkans.

Curriculumevaluatie
Studenten die afstuderen van een opleiding kunnen gevraagd worden feedback te geven op hun opleiding als geheel. Omdat een opleiding meer is dan een verzameling goede onderwijseenheden, is het wenselijk om ook de samenhang van de onderwijseenheden en dus de opleiding als geheel te evalueren. De input van net afgestudeerde studenten biedt hiertoe nuttige feedback. Zeker als deze in combinatie met de resultaten van de NAE en de NSE (oudere-jaars) worden geanalyseerd.

Panelgesprekken
Panelgesprekken met studenten kunnen door de opleiding en/of opleidingscommissie georganiseerd worden om meer gerichte feedback op te halen over onderwijseenheden, of liever nog, over een set onderwijseenheden. Zo kunnen studenten gevraagd worden om resultaten van enquêtes (bijvoorbeeld UvA Q of NSE) nader te duiden. Maar ook informatie over aansluiting tussen onderwijseenheden en de mate van (ongewenste) overlap kan tijdens panelgesprekken opgehaald worden.

Portfolioanalyse
In het Instellingsplan (IP) heeft de UvA onder meer de ambitie uitgesproken om het onderwijsportfolio toekomstgericht en onderscheidend te houden en de breedte van dit portfolio betaalbaar. Om deze ambitie te realiseren wordt in het IP aan alle faculteiten gevraagd een analyse van het eigen onderwijsaanbod, de studentenpopulatie en de eigen 'marktpositie' te maken, omdat "Uit deze portfolioanalyse moet blijken hoe het huidige aanbod aansluit op onze onderzoeksprioriteiten en onze waarden, en op vragen van studenten en de samenleving." De portfolioanalyses zijn bedoeld als aanvulling op eerdere analyses en facultaire plannen (het Facultair Strategisch Plan en de jaarlijkse verslagen en plannen van de Schools en Colleges). Doel van deze portfolio-analyse is zowel een foto van de stand van zaken te maken als een analyse van en reflectie op het facultaire onderwijsportfolio te geven, om op basis daarvan te komen tot een handelingsperspectief voor de doorontwikkeling van het onderwijsportfolio.

Risicoanalyse
Een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve data (vragenlijst per opleiding) vormt de input voor de jaarlijkse risicoanalyse. Op basis van deze data worden scores toegekend aan onderwerpen gerelateerd aan de NVAO standaarden. Mogelijke risico's voor een heraccreditatie worden middels deze risicoanalyse tijdig gesignaleerd, zodat de opleiding noodzakelijke stappen kan ondernemen.

UvA Onderwijsvisie
De UvA volgt met haar onderwijsvisie de ontwikkelingen in de samenleving en de onderwijsgemeenschap en wil daar ook zelf richting aan geven. De UvA wil de dialoog over onderwijs blijvend voeren. De onderwijsvisie is dan ook een dynamische visie die wordt gerealiseerd in interactie met docenten en studenten.

UvAdata
Het managementinformatiesysteem UvAdata bestaat uit ongeveer 100 rapporten met talloze navigatie- en drill-down-mogelijkheden op alle aspecten van onderwijs, onderzoek en ondersteuning. Uitgangspunt van deze online managementinformatie is dat de informatie in één systeem beschikbaar is. Altijd actueel, consistent en wendbaar. UvAdata verzamelt gegevens vanuit verschillende systemen en stelt die geïntegreerd ter beschikking. Het ontsluit niet alleen de belangrijkste concernadministraties, maar ook landelijke kengetallen (zoals 1Cijfer HO, WOPI) en eigen UvA-enquêtebestanden. De rapporten bieden alle een monitorfunctie (grafisch), een analyserapport en detail-informatie. Wat onderwijs betreft is, UvAdata inmiddels gekoppeld aan het nieuwe Student Informatie Systeem (SIS). UvAdata bevat nu met betrekking tot het onderwijsgegevens over de volgende onderwerpen:

- Studenten
- Rendement & Uitval
- Studieprestaties
- Studievoortgang
- UvA Q studentenfeedback
- Waardering (NSE, NAE)

In UvAdata staan ook de Dashboards Onderwijs. Dit zijn gestandaardiseerde rapportages, die op elk niveau van de universiteit beschikbaar zijn en die gebruikt kunnen worden in de gesprekken tussen de verschillende niveaus over de voortgang van het beleid, waarbij de definities van de gegevens uniform vastgesteld zijn en de onderwerpen

gerelateerd zijn aan de doelstellingen van de UvA.

Verslag werkveldadviesraad
In het verslag van de werkveldadviesraad wordt in elk geval ingegaan op:

- De aansluiting van de opleiding(en) op het beroepenveld (relevantie van de eindtermen);
- De resultaten van de opleiding, specifiek in relatie tot het beroepenveld (b.v. de uitkomsten van NSE en NAE).

Dit verslag biedt relevante informatie voor opleidingen om de aansluiting bij de arbeidsmarkt te (blijven) toetsen en waar nodig in het ontwerp van de opleiding bij te sturen.

Zichtbare Leerlijnen Programma (of vergelijkbaar)
Het Zichtbare Leerlijnen Programma (ZLP) helpt UvA-opleidingen op een innovatieve en effectieve manier de (door)ontwikkeling van een curriculum aan te pakken. ZLP analyseert en optimaliseert de opbouw en samenhang van een curriculum via een leerlijnmethodiek die hier speciaal voor is ontwikkeld. Deze methodiek bestaat uit vijf bijeenkomsten waarin docententeams begeleid door experts toewerken naar een optimale afstemming van doelen op verschillende niveaus: van vakken naar leerlijnen naar eindtermen.

Eindresultaat van het traject is een afgestemd curriculum dat gedragen wordt binnen je opleiding. Maar ook een slim online visueel overzicht van de opbouw en samenhang van de opleiding en een meer professioneel docententeam.

Bijlage 2

Overlegstructuren en gesprekspartners

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS)
Sinds 1 januari 2023 is de Afdeling bestuursrechtspraak de rechter in zaken van studenten van universiteiten en hogescholen. Uitspraken van de ABRvS kunnen reden zijn om regelingen en/of beleid aan te passen.

Centraal Bestuurlijk Overleg (CBO)
In het Centraal Bestuurlijk Overleg, het overleg van het College en de decanen, staat de samenwerking tussen College van Bestuur en decanen centraal. Majeure strategische en beleidsvraagstukken worden eerst in dat overleg besproken voordat het College daarover besluiten neemt.

Centrale Ondernemingsraad (COR)
De Centrale Ondernemingsraad (COR) wordt gekozen uit de ondernemingsraden van de 7 faculteiten en de bestuursstaf plus centrale eenheden. De COR heeft instemmingsrecht, adviesrecht, informatierecht en initiatiefrecht. In ACTA is er één ondernemingsraad die zowel het UvA- als het VU-personeel vertegenwoordigt; het personeel van het AUC wordt vertegenwoordigd door de Ondernemingsraad van de FNWI, en heeft daar een onderdeelcommissie.

Centrale Studentenraad (CSR)
De Centrale Studentenraad (CSR) van de UvA bestaat uit één afgevaardigde per facultaire studentenraad en zeven jaarlijks rechtstreeks door en uit alle studenten gekozen leden. De bevoegdheden van de studentenraden zijn vastgelegd in het reglement van de CSR en in de faculteitsreglementen.
De CSR bestaat uit 14 leden. Zeven daarvan worden direct verkozen, de andere zeven worden afgevaardigd uit de facultaire studentenraden. Hierdoor kunnen de CSR en de facultaire studentenraden goed contact met elkaar onderhouden, en problemen snel herkennen en aanpakken.

College van Beroep voor de Examens (CBE)
Elke universiteit heeft een College van Beroep voor de Examens, afgekort CBE (voorheen afgekort Cobex). Dit College behandelt voornamelijk beroepschriften ten aanzien van besluiten van examencommissies en toelatingscommissies. Uitspraken van het CBE kunnen reden zijn om regelingen en/of beleid aan te passen.

Docenten onderwijseenheid – vakcoördinator/examinator
De vakcoördinator/examinator is verantwoordelijk voor (de kwaliteit van) de onderwijseenheid. Voor het evalueren van een onderwijseenheid kan een vakcoördinator en/of examinator gebruikmaken van de kennis en ervaring van mededocenten. Zij kunnen als ervaringsdeskundigen samen met de vakcoördinator en/of examinator de feedback van de studenten voorzien van contextinformatie en concrete suggesties doen door voor verdere verbetering van de betreffende onderwijseenheid.

Docententeams
Een opleiding bestaat uit een samenhangende set onderwijseenheden. Het is daarom van belang dat docenten en docententeams goed op de hoogte zijn van ontwikkelingen in een opleiding en wijzigingen in onderwijseenheden. Om de eindtermen van de opleidingen te blijven dekken, zal bij het wijzigen van leerdoelen van een vak moeten worden nagegaan of de leerdoelen dan nog voldoende aandacht krijgen in andere onderwijseenheden, of dat er in een andere onderwijseenheid extra aandacht nodig is voor een specifiek leerdoel. Dit kan alleen door voldoende betrokkenheid van docenten en docententeams bij de opleiding.

Examencommissie (EC)
De examencommissie is een onafhankelijk orgaan. De EC stelt waar nodig ter uitwerking van de OER nadere regels over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden, kan vrijstellingen verlenen en wijst de examinatoren aan die bevoegd zijn tot het afnemen van een tentamen. De examencommissie wordt ingesteld en benoemd door de decaan (artikel 9.15, eerste lid sub e), en rapporteert ook aan de decaan (artikel 7.12b), formeel zonder tussenkomst van de opleidings- of onderwijsdirecteur. Voor de uitwerking van de taken en bevoegdheden van de examencommissies heeft de UvA een model regels en richtlijnen examencommissie opgesteld. In relatie tot het onderwijskwaliteitsbeleid speelt de examencommissie een cruciale rol bij de borging van de kwaliteit van de toetsen en eindwerken. In opleidingsbeoordelingen spelen zij een belangrijke rol bij de standaarden 3 (Toetsing) en 4 (Gerealiseerde leerresultaten) van de NVAO.

Facultaire ondernemingsraad (OR)
De UvA kiest elke drie jaar zeven ondernemingsraden (OR): iedere faculteit behalve die der geneeskunde heeft er één, en er is een ondernemingsraad voor de diensten en staf (de GOR, die de medewerkers vertegenwoordigt van alle eenheden die niet een faculteit zijn).

Facultaire studentenraad (FSR)
De Facultaire Studentenraad (FSR) overlegt namens de studenten van de faculteit met de decaan over het faculteitsbeleid.

Samen bespreken ze faculteitsspecifieke zaken, zoals studiefaciliteiten, herkansingsmogelijkheden en de Onderwijs- en Examenregeling (OER), waarin delen van je rechten als student vastgelegd worden.

De FSR heeft, net als de Centrale Studentenraad (CSR), adviesrecht en instemmingsrecht. Het instemmingsrecht betekent dat de FSR toestemming moet geven voordat het beleid rechtsgeldig en dus bindend is. De FSR heeft instemmingsrecht over de OER, die elk jaar in mei herschreven worden.

Gezamenlijke Vergadering (GV)
In de Gezamenlijke Vergadering (GV) oefenen de Centrale Ondernemingsraad (COR) en Centrale Studentenraad (CSR) de medezeggenschap van medewerkers en studenten uit. De GV kent twee overlegvormen:

- Een reglementaire Gezamenlijke Vergadering (GV) van COR en CSR.
- Een Gezamenlijke Overlegvergadering (GOV) met de leden van de GV en het College van Bestuur.

Het College van Bestuur heeft instemming van de GV nodig voor elke vaststelling of wijziging van een CvB besluit op:

- het Instellingsplan;
- de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg;
- het Universiteitsreglement;
- de hoofdlijnen van de begroting;
- het Reglement voor de Gezamenlijke Vergadering.

College/Graduate School
De UvA telt een groot aantal opleidingen. Daarom is er in de UvA een besturingslaag tussen de decaan en de opleidingen, hoewel daarvoor geen wettelijke plicht bestaat. De naam (graduate) school wordt gebruikt voor instituten die masteropleidingen verzorgen, en de naam college voor instituten die bacheloropleidingen verzorgen. Het faculteitsreglement (FR) vermeldt welke school(s) en college(s) er in een faculteit zijn.

De vergadering van de directeur van de school/college en zijn/haar opleidingsdirecteuren – al dan niet aangevuld met een student – is, gezien het principe van eenhoofdig management, te beschouwen als adviescommissie aan de directeur van de school/college.

Inspectie van het onderwijs
De Onderwijsinspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op scholen en andere onderwijsinstellingen. De inspectie bekijkt of scholen en opleidingen voldoen aan de wetten en regelgeving en of ze hun financiën op orde hebben.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW)
Dit ministerie draagt de zorg voor het scheppen van een wettelijk kader voor het onderwijs, voor het uitvoeren van onderwijswetten en het verstrekken van financiële middelen daarvoor. Daarnaast heeft het ministerie de zorg voor de bevordering van wetenschappelijk onderwijs en wetenschapsbeleid en voor het cultuur- en mediabeleid.

Ondersteunend en beheerspersoneel (obp)
Het ondersteunend en beheerspersoneel (obp) is ondergebracht in een capaciteitsgroep onder leiding van de directeur bedrijfsvoering. Binnen de capaciteitsgroep kunnen subeenheden worden gevormd die specifiek één afdeling of één instituut ondersteunen en die onder leiding staan van de leidinggevende van die afdeling of dat instituut. Het obp is niet rechtstreeks in afdelingen van wetenschappelijk personeel (WP) of in instituten ondergebracht om

de inzetbaarheid flexibel te houden en de vakmatige ontwikkeling te bevorderen. Op het gebied van het onderwijskwaliteitsbeleid zijn (naast vele anderen) in het bijzonder de rol van (facultaire) beleidsmedewerkers, beleidsmedewerkers kwaliteitszorg, opleidingscoördinatoren en studieadviseurs relevant.

Onderwijsdirecteur
De schools en colleges zijn taakorganisaties, de decaan voorziet hen van onderwijsbudget. Daarmee stellen de onderwijsdirecteuren de opleidingsdirecteuren in staat het onderwijs te verzorgen, en nemen zij van het faculteitsbureau en het ESC (Educational Service Centre) de overige services voor het onderwijs (zoals de onderwijsbalie) af, of zij verzorgen deze zelf met personeel dat formeel bij het faculteitsbureau (capaciteitsgroep) is ondergebracht. Het is bij uitstek de taak van de schools en colleges om wijzigingen in het onderwijsaanbod te entameren en de OER voor te bereiden voor de decaan ter vaststelling. Voor een uitgebreide omschrijving van de taken en verantwoordelijkheden, zie het besturingsmodel.

Opleidingscommissie (OC)
Elk college en elke graduate school kent ten minste één paritair samengestelde opleidingscommissie (artikel 9.18 WHW), die sinds de wetswijziging van 2017 (Wet versterking bestuurskracht) ook enkele medezeggenschapstaken heeft gekregen. De OC is een medezeggenschapsorgaan waarbinnen studenten en docenten op het meest lokale niveau overleggen over de kwaliteit van het verzorgde onderwijs en de organisatie daarvan. In dat kader adviseert de OC over de opzet van curricula, de kwaliteitsbewaking en kwaliteitsverbetering.

De OC heeft op delen advies en op delen instemmingsrecht op de OER en beoordeelt de wijze waarop de onderwijs- en examenregeling (OER) is uitgevoerd daarvan en brengt (ongevraagd) advies uit aan het bestuur van de opleiding en de decaan over alle aangelegenheden betreffende het onderwijs in de opleiding.

Opleidingsdirecteur
Elke opleiding of groep van opleidingen wordt bestuurd door een opleidingsdirecteur (artikel 9.17), te benoemen door de decaan van de faculteit waartoe de opleiding behoort. Het is mogelijk dat één persoon directeur is van meer dan één opleiding; maar niet gelijktijdig van een bachelor- en een masteropleiding. Alleen met toestemming van het College van Bestuur kan op deze regel een gemotiveerde uitzondering worden gemaakt. De opleidingsdirecteur zorgt dat het aangeboden onderwijs daadwerkelijk wordt gegeven en aan de kwaliteitsstandaard voldoet. Voor een uitgebreide omschrijving van de taken en verantwoordelijkheden, zie het besturingsmodel.

Periodiek Bestuurlijk Overleg (PBO)
Het College voert tweemaal per jaar een Periodiek Bestuurlijk Overleg (PBO) met de decaan van iedere faculteit. In het PBO wordt de strategie van de faculteit besproken ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie, aan de hand van het facultair strategisch plan en in relatie tot het instellingsplan. In november ligt het accent op:

- de beleidsvoornemens in de begroting annex jaarplan van de eenheid voor het komende jaar, en de meerjarenbegroting;
- de najaars-IMR over negen maanden van het lopende jaar.

In juni ligt het accent op:

- jaarverslag inclusief jaarrekening van de eenheid over het afgelopen jaar;
- strategische beleidsdoelen en de kaderbrief;
- de voorjaars-IMR over drie maanden van het lopende jaar.

Tevens wordt de opvolging van de afspraken van het vorige PBO besproken. Natuurlijk staan ook andere documenten van strategische betekenis op de PBO agenda, zoals de kwaliteitszorg, visitatie- en accreditatierapporten, voorgenomen samenwerkingsovereenkomsten, reorganisatievoornemens enzovoort. De integrale managementrapportage (IMR) ondersteunt de deelnemers aan het PBO.

Periodiek Overleg (PO)
Met de directeuren van de diensten vindt ook in een halfjaarlijkse cyclus bestuurlijk overleg plaats, het Periodiek Overleg (PO), waarin de evaluatie en ontwikkeling van de op service level agreements (SLA's) gebaseerde dienstverlening aan de orde komen. Tegelijk met hun begroting worden ook de SLA's en tarieven die zij voor het komend jaar met de faculteiten afspreken vastgesteld c.q. bevestigd.

Raad van Toezicht
Het College staat onder toezicht van een door de minister benoemde Raad van Toezicht (RvT). De RvT benoemt en ontslaat de leden van het College, keurt Instellingsplan, begroting en jaarrekening goed, en ziet toe op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg. De Raad kent een commissie voor onderwijs en onderzoek en een auditcommissie. De Raad vergadert circa zesmaal per jaar

met het College. Tweemaal per jaar vindt bovendien overleg plaats tussen de RvT en elk der centrale medezeggenschapsorganen, en eenmaal tussen de RvT en de decanen, steeds in aanwezigheid van het College.

Senaat
De Senaat heeft (onder meer) tot taak om het College van Bestuur gevraagd of ongevraagd UvA-breed te adviseren over het kwaliteitsbeleid. Het verdient aanbeveling dat de Senaat dat doet in een jaarverslag, waarop het College dan inhoudelijk reageert. Verder helpt het interne stelsel van monitoring het College om verantwoording over de kwaliteit en kwaliteitszorg af te leggen aan de Raad van Toezicht (commissie Onderwijs en Onderzoek) en de buitenwereld.

De Senaat geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het College van Bestuur over de hoofdzaken van het beleid van de UvA op het gebied van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening. Daarmee samenhangend adviseert de commissie over het studentenbeleid en het personeelsbeleid.

Studenten & Alumni
Studenten en alumni geven op verschillende manieren input over de door hun ervaren kwaliteit van het onderwijs. Dit doen ze door actief deel te nemen aan het onderwijs, feedback te geven middels UvA Q-formulieren, NSE en NAE vragenlijsten en door in panelgesprekken deel te nemen. Daarnaast kunnen studenten helpen de uitkomsten van enquêtes te interpreteren en te prioriteren.

Stuurgroep Onderwijs en Onderzoek (SOO)
De SOO is het bestuurlijk voorportaal voor besluitvorming in het Bestuur voor onderwijs- en onderzoeksaangelegenheden. Het gaat dan om het bewaken van de condities en randvoorwaarden voor wetenschappelijk onderwijs, onderzoek, standpuntbepaling over belangrijke wetsvoorstellen en uitwisseling van kennis en ervaring over deze onderwerpen.

Gezamenlijke projecten zijn onder andere de universitaire basiskwalificatie onderwijs, lerarenopleidingen voor primair en voortgezet onderwijs, intake en selectie en bevordering van de kwaliteit en de integriteit van wetenschappelijke onderzoek, de bijdrage van onderzoek aan maatschappelijke en economische ontwikkeling en de digitale samenleving. De SOO komt vijf keer per jaar bijeen.

Universitaire Commissie Onderwijs (UCO)
De Universitaire Commissie Onderwijs (UCO) is een adviescommissie, met als taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van het College van Bestuur en decanen van faculteiten over het onderwijsbeleid van de Universiteit van Amsterdam.

Tevens adviseert de Universitaire Commissie Onderwijs het College van Bestuur en decanen van faculteiten over het onderwijsbeleid van de Universiteiten van Nederland (UNL) en van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De bijeenkomsten van de UCO zijn openbaar.

Universiteiten van Nederland (UNL)
In UNL verband laten de universiteiten aan de buitenwereld zien hoe zij vormgeven aan hun maatschappelijke taak, formuleren ze gezamenlijke ambities rond wetenschappelijk onderwijs en onderzoek en lobbyen zij voor de randvoorwaarden die nodig zijn om deze ambities te verwezenlijken. Het Universiteiten van Nederland bureau ondersteunt dit met het ontsluiten van cijfers en data over de universitaire sector, met het bieden van een platform voor kennisuitwisseling, met het informeren over wat er speelt in het Haagse, met lobbyactiviteiten richting de landelijke politiek en met het vervullen van de werkgeversrol. Daarbij geldt dat de lobby voor randvoorwaarden, zoals minder regeldruk en meer geld, succesvoller is naarmate de universiteiten hun ambities en successen beter zichtbaar maken en verantwoording afleggen over wat zij doen.

Werkveldadviesraad
Iedere opleiding dient onder een werkveldadviesraad te vallen. De werkveldadviesraad komt minimaal jaarlijks bijeen. Van iedere bijeenkomst wordt een verslag opgemaakt. Onderwerpen die worden besproken zijn in ieder geval:

- De aansluiting van de opleiding(en) op het beroepenveld (relevantie van de eindtermen);
- De resultaten van de opleiding, specifiek in relatie tot het beroepenveld (b.v. de uitkomsten van NSE en NAE).

Bijlage 3

Facultair handboek onderwijskwaliteitszorg – globale inhoud

Het onderwijskwaliteitsbeleid is beschreven in het kader onderwijskwaliteitsbeleid. Iedere faculteit heeft een beknopt handboek onderwijskwaliteitszorg met globaal als inhoud:

- de taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen bij de kwaliteitszorg. Het betreft hier de interne belegging in die faculteit van (deel)verantwoordelijkheden van bij het onderwijs betrokken wp en obp, met inbegrip van trackcoördinatoren, jaarcoördinatoren, (facultaire) kwaliteitszorgmedewerkers, studieadviseurs, enz.;
- het verbeterbeleid, waarin is opgenomen hoe adviezen tot stand komen en wie verantwoordelijk is voor het in gang zetten van verbeteracties;
- de interne overlegstructuur, waaruit blijkt hoe de horizontale en verticale schakeling tussen de diverse niveaus en functies, inclusief medezeggenschap, geborgd is;
- de manier waarop interne of externe commissies, adviesraden, het werkveld of overlegorganen met een structureel karakter betrokken zijn bij het onderwijs;
- een evaluatieplan, waarin o.a. de wijze van uitvoering en de follow-up van onderwijsevaluaties beschreven wordt (zie ook bijlage x);
- de reglementen van de opleidings- en de examencommissies.

Bijlage 4

Evaluatieplan

Zoals beschreven in het besturingsmodel van de UvA stelt elke faculteit[1] een facultair handboek onderwijskwaliteitszorg op. Onderdeel/onderwerp van dit handboek is een evaluatieplan, waarin onder andere de wijze van uitvoering en de follow-up van onderwijsevaluaties beschreven wordt.

Het evalueren van onderwijs betreft uitdrukkelijk meer dan alleen het ophalen van feedback onder studenten (onder andere door UvA Q-vragenlijsten). Evalueren is het bekijken en waarderen van het resultaat aan de hand van de doelen. De feedback van de studenten is hiervoor interessante en relevante input.

Een evaluatieplan kan op verschillende niveaus worden opgesteld, passend bij de organisatie binnen de verschillende faculteiten. In elk geval geldt dat voor elke UvA-opleiding één evaluatieplan geldt.

Doel evaluatieplan

Het opstellen van een (al dan niet meerjarig)evaluatieplan zorgt ervoor dat een opleiding goed over de wijze van evalueren én het evaluatieproces na te denken: planning maakt inzichtelijk wanneer en op welke wijze onderwijseenheden (moeten) worden geëvalueerd en hoe de follow-up wordt georganiseerd. De planning kan jaarlijks worden opgesteld, maar ook over een langere periode, passend bij de ambities van de betreffende opleiding(en). In de periode tussen twee opleidingsaccreditaties is het noodzakelijk dat al het onderwijs minimaal twee keer (uitgebreid) is geëvalueerd. En een evaluatieplan helpt met het coördineren van de processen. Het zorgt voor een effectieve én efficiënte wijze van evalueren. Het schept duidelijkheid voor alle belanghebbenden (opleidingsmanagement, vakcoördinatoren/examinatoren, opleidingscommissie, studenten, uitvoerders, etc.). Iedereen weet wanneer er wat van hen verwacht wordt. Het maken van een goed evaluatieplan zorgt er verder voor dat er wat met de resultaten gedaan wordt. En een evaluatieplan kan daardoor ook bijdragen aan het beperken van de uitvoerlast van de kwaliteitszorg.

Onderwijsevaluaties versus opleidingsevaluatie

De onderwijsevaluatie vindt in eerste instantie plaats op het niveau van de onderwijseenheden. Het evalueren van een opleiding is meer dan een optelsom van de evaluaties van de onderwijseenheden. Het evalueren van onderwijs en onderwijseenheden is onderwerp van het evaluatieplan. De evaluatie van de opleiding als geheel is onderwerp van het **jaarverslag** van de opleiding. De resultaten van de onderwijsevaluaties dienen mede als input voor de evaluatie van de opleiding als geheel. Hiervoor is echter ook aanvullende informatie en data beschikbaar, zoals de curriculumevaluaties, de NSE resultaten, maar ook kwalitatieve data uit onder andere UvAdata. Zie ook hoofdstuk 6.2.1 van het Kader Onderwijskwaliteitsbeleid.

Opstellen evaluatieplan

De opleidingsdirecteur is verantwoordelijk voor de evaluatie van de opleiding (PDCA) en is daarmee verantwoordelijk voor de uitvoering van het kwaliteitszorgsysteem. De opleidingsdirecteur is dus verantwoordelijk voor de toezicht op- en opvolging van onderwijsevaluaties. Opleidings-

1 Voor opleidingen die door de UvA en VU gezamenlijk worden aangeboden en waar de VU penvoerder is, zal een deel van de informatie in deze bijlage niet van toepassing zijn, omdat de VU-systemen worden toegepast.

directeuren worden hierbij ondersteund door het OBP. Vakcoördinatoren en/of examinatoren zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijs en de kwaliteit van een onderwijseenheid.

Elke opleidingscommissie heeft tot taak te adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding (WHW 9.18 lid 1). De opleidingscommissie is mede daarom belangrijke gesprekspartner en adviesorgaan voor de opleidingsdirecteur voor het opstellen van een evaluatieplan, omdat dit hen in staat moet stellen hun wettelijke taak te kunnen uitvoeren.

Monitoring versus evalueren

Het is van belang om een onderscheid te maken tussen monitoring en evalueren. Zoals eerder beschreven is **evalueren** het bekijken en waarderen van het resultaat aan de hand van de doelen. M**onitoring** is het systematisch volgen van relevante ontwikkelingen. De keuze om onderwijseenheden te monitoren of te evalueren wordt opgenomen en onderbouwd in het evaluatieplan.

Evalueren van het onderwijs vindt echt plaats op niveau van de onderwijseenheid. Hierbij speelt de vakcoördinator/examinator en eventuele betrokken docenten een cruciale rol omdat zij de benodigde informatie hebben het resultaat te bekijken en te waarderen aan de hand van de (leer) doelen. Het monitoren van de kwaliteit kan op alle niveaus plaatsvinden, mede ondersteund vanuit de data in UvAdata. Het kunnen monitoren van de kwaliteit van het onderwijs is voor een opleidingsdirecteur en de opleidingscommissie belangrijk, omdat ze tijdig kunnen ingrijpen (opleidingsdirecteur) of signaleren (opleidingscommissie) als bij onderwijseenheden extra aandacht nodig is. Het meer hoog over monitoren geeft de opleidingsdirecteur en de opleidingscommissie een bredere blik op de kwaliteit van de opleiding als geheel. Monitoring maakt ook zichtbaar dat veel onderwijs op een aantal relevante indicatoren (zoals uitgevraagd met de UvA Q vragenlijsten) van goede kwaliteit is en dat de vakcoördinatoren/examinatoren in control zijn over de kwaliteit van hun onderwijseenheid. Dat geeft ook ruimte aan de opleidingsdirecteur om vanuit vertrouwen het proces van het evalueren bij de vakcoördinatoren/examinator te laten. De focus van de opleidingsdirecteur kan dan liggen bij eventuele best practices (waar gaat het heel goed en wat kunnen we daarvan leren) en onderwijseenheden die meer aandacht vragen.

Inzet UvA Q studentenfeedback

UvA Q is een door de UvA ontwikkelde tool die studentenfeedback verzamelt over de door hen ervaren kwaliteit van het (gevolgde) onderwijs. Als doelgroep voor het onderwijs kunnen studenten relevante input leveren die gebruikt kan worden voor de monitoring en evaluatie van het onderwijs en mogelijke verbeteringen.

UvA Q bestaat uit een gevalideerde vaste set vragen (13 gesloten en 2 open vragen) en een vragenbibliotheek met optionele vragen(modules). Door het gebruik van een standaard set vragen is het mogelijk om de ervaren kwaliteit van onderwijseenheden in het algemeen en de opleiding in het bijzonder te monitoren. Door specifieke vragen(modules) of eigen vragen[2] toe te voegen, kan een vakcoördinator aanvullend op de vaste set vragen, feedback ophalen die hij/zij noodzakelijk acht om het onderwijs goed te kunnen **evalueren**. Bijvoorbeeld bij het herzien van de toetsing van een onderwijseenheid, zijn aanvullende vragen over de toetsvormen wellicht wenselijk.
Een opleiding kan ervoor **kiezen al het onderwijs jaarlijks uitgebreid te bevragen**, door (in afstemming met de vakcoördinator/examinator) naast de vaste vragen een set aanvullende vragen toe te voegen om input te verzamelen voor het evalueren van het onderwijs.

Een opleiding kan er ook voor **kiezen om een deel van het onderwijs uitgebreid te bevragen** en een deel van het onderwijs alleen te monitoren. Hierbij worden vakken die goed lopen, of een percentage vakken, alleen met de vaste set vragen bevraagd/gemonitord. Dit geeft de organisatie meer ruimte om de vakken die uitgebreid evalueren daarin goed te begeleiden. In dit laatste geval is het wenselijk een **meerjarig evaluatieplan** te maken, waarbij elke onderwijseenheid ook regelmatig (minimaal 2 keer tussen twee opleidingsbeoordelingen) uitgebreid aan bod komt voor evaluatie. De aanbeveling is dat in elk geval nieuwe onderwijseenheden en onderwijseenheden waarvan de evaluatieresultaten in het voorgaande jaar tegenvielen uitgebreid worden geëvalueerd.

2 UvA Q biedt de mogelijkheid om zelf geformuleerde vragen toe te voegen indien de vragenbibliotheek niet voorziet in die specifieke vraag.

UvA Q-vragenlijsten kunnen het monitoren en het evalueren van het onderwijs ondersteunen:

- **Light UvA Q**; Alleen de set vaste vragen – geschikt voor monitoring
- **Focus UvA Q**: De vaste set vragen plus een set aanvullende vragen over een bepaald thema (bijvoorbeeld toetsing, of de onderwijsvormen) – geschikt voor monitoring en evaluatie van specifieke elementen van de onderwijseenheid
- **Uitgebreid UvA Q**: De vaste set vragen plus vragen die (alle) aspecten van de onderwijseenheid bevragen – geschikt voor monitoring en uitgebreide evaluatie

UvA Q faciliteert het monitoren van het onderwijs op alle niveaus (vak/opleiding/schools en colleges/faculteit/instelling) door de directe koppeling met UvAdata. Naast de rapportage in UvAdata, wordt een beperkte set van de vragen opgenomen in het onderwijsdashboard en de pilot OC-dashboard, dat monitoring van het onderwijs nog eenvoudiger mogelijk maakt.

Aanvullende methoden en middelen voor onderwijsevaluatie
Naast UvA Q zijn er verschillende methoden en middelen beschikbaar om het onderwijs te evalueren.

Deze methoden hebben, net als UvA Q, elk hun voor- en nadelen. Het toepassen van meerdere instrumenten voor de evaluatie van onderwijs is aan te bevelen, maar vraagt ook meer tijd van de betrokkenen. Dat pleit dus wel voor een doordacht evaluatieplan.

Hieronder een aantal voorbeelden:

- Feedback van studenten tijdens het onderwijsproces
- Panelgesprek per onderwijseenheid
- Panelgesprek over meerdere onderwijseenheden (per semester/per studiejaar)
- Didactische observaties met feedback (peerfeedback) door collega of onderwijskundige
- Analyse van de toetsresultaten

Vorm en inhoud evaluatieplan
Een evaluatieplan kan verschillende vormen aannemen: het kan een uitgeschreven stappenplan zijn, een notitie of een schema.

Onderstaande onderwerpen zouden (indien van toepassing) in het evaluatieplan aan bod moeten komen:

- Overzicht van de onderwijseenheden die het evaluatieplan betreft (inclusief blok waarin de onderwijseenheid wordt aangeboden) Denk hierbij niet alleen aan alle onderwijseenheden, maar ook leerlijnen en keuzevakken die door de opleiding worden aangeboden.
- Planning per collegejaar (in geval van meerjarenplanning)
- Wijze van bevragen (monitoring/evalueren) inclusief beargumentering voor de gemaakte keuze
- Wijze van opvolging resultaten evaluatie
- Wijze van terugkoppeling aan belanghebbenden (met name studenten en opleidingscommissies)
- Rolverdeling betrokken

Gecombineerd jaarverslag en jaarplan Opleiding

<Naam opleiding volgens CROHO (CROHO-nummer)>

Jaarverslag	<academisch jaar>
Jaarplan	<academisch jaar>

Jaarverslag	Huidig academisch jaar	Jaarplan
20xx-1 – 20xx-1	20xx – 20xx	20xx+1 – 20xx+1

College of School

<Naam College of Graduate School>

Opleidingsdirecteur

<Naam opleidingsdirecteur>

Introductie op het format jaarverslag/jaarplan

Het Besturingsmodel van de UvA en het UvA Kader Onderwijskwaliteitsbeleid beschrijven dat elk College en elke Graduate School (GS) één keer per jaar een gecombineerd jaarverslag en jaarplan maakt. Omdat het onderwijs en de kwaliteitszorg van het onderwijs primair plaatsvindt binnen de opleidingen, wordt vanaf studiejaar 23-24 in de rapportage ook meer nadruk gelegd op het opleidingsniveau. Hiervoor is dit format voor een gecombineerd jaarverslag en jaarplan op opleidingsniveau ontwikkeld.

Het uitgangspunt van dit format is dat gebruik hiervan voor de opleiding een nuttige manier is om inzicht te behouden in de ontwikkelingen bij de opleiding en daarmee structureel werkt aan kwaliteitsverbetering. Het biedt relevante input voor de opleiding om in gesprek te gaan met voor de opleiding relevante gesprekspartners, belanghebbenden en medezeggenschap. Dit draagt tevens bij aan de concretisering en transparantie van de kwaliteitszorgcyclus en maakt het een nuttig document voor de opleidings-accreditatie.

Deadline voor de gecombineerde jaarverslagen en jaarplannen van colleges en schools is eind december. Binnen elke school en college worden eigen afspraken gemaakt over de deadline voor het aanleveren van de gecombineerde jaarverslagen en jaarplannen van opleidingen waarmee de deadline van eind december voor de college en schools kan worden gehaald.

Jaarverslag <academisch jaar>

In dit beknopte jaarverslag blikt de opleiding *naam opleiding volgens CROHO* terug op het academisch jaar <academisch jaar>. Hieronder wordt gereflecteerd op de doelen die in het jaarplan zijn gesteld en dient als input voor het nieuwe jaarplan. Aan dit jaarverslag worden de jaarverslagen van de OC, EC en Werkveldadviesraad toegevoegd.

Belangrijkste doelstelling en profiel van de opleiding
Beschrijf beknopt de doelstelling en het profiel van de opleiding. Maak hierbij gebruik van bestaande documentatie. Denk hierbij aan welk type afgestudeerden de opleiding wil afleveren.

1.1. Realisatie van de doelstelling

Reflecteer kort op de ambities uit de onderwijsvisie van de UvA en indien aanvullend hierop, op de thema's uit het facultair strategisch plan (FSP)[1].

Terugblik: belangrijke gebeurtenissen (intern en extern)
Hebben zich belangrijke gebeurtenissen afgespeeld die van invloed zijn (geweest) op de (kwaliteit van) de opleiding in het afgelopen collegejaar?

1.2. Reflectie op ontwikkelingen

Reflecteer in deze paragraaf op de resultaten van het betreffende academische jaar, mede door te reflecteren op de beschikbare kwantitatieve en kwalitatieve gegevens. Welke inzichten zijn er afgelopen jaar opgedaan met de hulp van monitoringsinstrumenten? Geef aan of en zo ja, welke concrete acties hieruit voort zijn gekomen.

Denk hierbij onder andere aan:

- Risicoanalyse
- Onderwijsdashboard (UvAdata) (o.a. instroom, uitstroom)
- UvA Q resultaten
- Curriculumevaluatie
- Nationale Studenten Enquête (NSE)
- Nationale Alumni Enquête (één keer per 2 jaar)

1.3. Opleidingscommissie - contact en reflectie jaarverslag

Noemenswaardige ontwikkelingen m.b.t. OC's en reflectie op hun jaarverslagen. Hoe is het contact? Wat is er gedaan met de adviezen van de OC?

Examencommissies - contact en reflectie jaarverslag
< Voor dit onderwerp moet worden bepaald of hierover op college/schoolniveau of op opleidingsniveau wordt gereflecteerd. Dit is afhankelijk van hoe de EC is ingericht binnen de faculteit.>
Noemenswaardige ontwikkelingen m.b.t. EC's en reflectie op hun jaarverslagen. Hoe is het contact? Wat is er gedaan met de adviezen van de EC?

Betrekken van alumni en werkveld
< Voor dit onderwerp moet worden bepaald of hierover op college/schoolniveau of op opleidingsniveau wordt gereflecteerd. Dit is afhankelijk of een werkveldadviesraad is ingericht per opleiding of opleidingscluster.>
Denk bijvoorbeeld aan de wijze waarop alumni worden betrokken bij de opleiding (bijvoorbeeld als ambassadeurs, in voorlichting, of als adviseurs voor aanpassingen van de inhoud van het onderwijs), uitkomsten van overleggen met de werkveldadviesraad.

1.4 Opvolging aanbevelingen opleidingsaccreditatie

Welke stappen zijn er in het afgelopen jaar ondernomen om de aanbevelingen van de opleidingsaccreditatie te implementeren? Welke vervolgacties zijn er nodig?

1 In de facultair strategische plannen (FSP) wordt uitgebreid gereflecteerd op de onderwijsambities van het nieuwe IP. Kernbegrippen uit het nieuwe IP aangaande onderwijs zijn: *interdisciplinair, onderwijsportfolio, kleinschalig/intensief, student engagement, internationalisering en leven lang leren.*

Jaarplan <academisch jaar>

Dit is het jaarplan van de opleiding *naam opleiding volgens CROHO* voor het academisch jaar <academisch jaar>. Dit jaarplan bouwt voort op het jaarverslag van het academisch jaar <academisch jaar>.

1.1. Ambities voor 20xx(+2)-20xx(+2)

Formuleer hier beknopt de ambitie(s) van de opleiding. Deze ambities mogen abstracter geformuleerd zijn dan de hieronder opgestelde actiepunten. Als de ambitie(s) ongewijzigd zijn ten opzichte van vorig jaar geef dat dan aan. De ambitie(s) kunnen bijvoorbeeld voortkomen uit de vorige opleidingsvisitatie en aanbevelingen van de **werkveld-adviesraad of (recente) ontwikkelingen (intern en extern)**.

1.2. Aandachtspunten en doelen

Benoem op deze plek de belangrijkste aandachtspunten voor het komende jaar. Identificeer daarnaast kansen die zich aandienen. Als dit ongewijzigd blijft ten opzichte van vorig jaar, geef dat aan.
De aandachtspunten en doelen komen in ieder geval voort uit:

- Jaarverslag opleiding (voorgaande jaar)
- Actuele Jaarplan College of Graduate School
- Actuele jaarverslag OC, EC en verslag Werkveld-adviesraad.
- Verbeterplannen op basis van de risicoanalyse
- Verbeterplannen op basis van enquêteresultaten (NSE, NAE, etc.)
- Plannen voor verdere navolging van de aanbevelingen (her)accreditatie
- Toekomstige (curriculum)ontwikkelingen: verbeterpunten, kansen en acties

Toevoegen als bijlage:
- Jaarverslag opleidingscommissie
- Naar eigen inzicht/wens additionele bijlagen

Toevoegen als bijlage (indien van toepassing)
- Jaarverslag examencommissie
- Verslag Werkveldadviesraad

Gecombineerd jaarverslag en jaarplan College / Graduate School

<Naam College/Graduate School>

Jaarverslag <academisch jaar>
Jaarplan <academisch jaar>

Jaarverslag	**Huidig academisch jaar**	**Jaarplan**
20xx-1 – 20xx-1	20xx – 20xx	20xx+1 – 20xx+1

Onderwijsdirecteur
<Naam onderwijsdirecteur>

Overzicht Opleidingen/tracks
<opleiding 1> <track 1>
<opleiding 1> <track 2>
<opleiding 2>
<opleiding…>

Introductie op het format jaarverslag/jaarplan
Het Besturingsmodel van de UvA en het UvA Kader Onderwijskwaliteitsbeleid beschrijven dat elk College en elke Graduate School (GS) één keer per jaar een gecombineerd jaarverslag en jaarplan maakt.
Om deze verslaglegging te faciliteren is dit format ontwikkeld. Het wijkt op enkele punten af van het format van vorig jaar (2022).

Omdat het onderwijs en de kwaliteitszorg van het onderwijs primair plaatsvindt binnen de opleidingen, wordt vanaf studiejaar 23-24 in de rapportage ook meer nadruk gelegd op het opleidingsniveau. Hiervoor is ook een format ontwikkeld. De gecombineerde jaarverslagen en jaarplannen van opleidingen die onder de betreffende College of Graduate School vallen, worden als bijlage toegevoegd aan het gecombineerd jaarverslag en jaarplan van de betreffende College of Graduate School.

In het jaarverslag/jaarplan van het College of de Graduate School wordt primair gereflecteerd op zaken die meerdere opleidingen betreffen (in het geval er meerdere opleidingen onder het College of de Graduate school vallen). Ingaan op specifieke opleidingen kan als dit nuttig wordt geacht.

Deadline voor de gecombineerde jaarverslagen en jaarplannen van Colleges en Graduate Schools is eind december. Binnen elk College en elke Graduate School worden eigen afspraken gemaakt over de deadline voor het aanleveren van de gecombineerde jaarverslagen en jaarplannen van opleidingen waarmee de deadline van eind december voor de college en schools kan worden gehaald.

Jaarverslag academisch jaar <academisch jaar>

Het jaarverslag is onderverdeeld in twee paragrafen. De eerste paragraaf biedt ruimte om te reflecteren op de gemeten kwantitatieve prestaties en de tweede paragraaf op de kwalitatieve prestaties van College/School. Neem vooral de vrijheid om zelf zaken toe te voegen, maar reflecteer in ieder geval op de voor jou van toepassing zijnde thema's/ ambities uit onderwijsvisie en indien aanvullend de thema's uit het facultair strategisch plan (FSP)[1]. Geef daarbij - waar van toepassing - aan wat de doelen van het afgelopen academisch jaar waren, wat er goed en minder goed ging en welke verbeterpunten er zijn.

Inleiding met belangrijke ontwikkelingen College/ Graduate School

Denk aan ontwikkelingen instroom opleidingen, wijzigingen opleidingsaanbod/trackaanbod en schakeltrajecten, naamswijzigingen, voertaalwijzigingen, onderwijsvernieuwingen. Geef – indien mogelijk - aan in hoeverre de (ambities uit de) onderwijsvisie en/of FSP hierbij zijn meegenomen.

1.1 Kwantitatieve reflectie op ontwikkelingen academisch jaar <academisch jaar>

< Voor dit onderwerp moet worden bepaald in hoeverre hierover op college/school niveau wordt gereflecteerd gezien hier ook op opleidingsniveau op in wordt gegaan.>
Reflecteer in deze paragraaf – indien van toepassing - op de beschikbare kwantitatieve gegevens van College/School. Reflecteer ook op de opvallende zaken zowel positief als negatief.
In het geval er meerdere opleidingen onder de betreffende school of college vallen, kan hier ook worden gereflecteerd op opvallende overeenkomsten en verschillen in de ontwikkelingen en mogelijke verklaringen daarvoor.

Reflectie op uitkomsten Nationale Studenten Enquête (NSE) en andere (student)enquêtes

Opvallendheden in NSE-scores, de resultaten van UvA Q studentenfeedback, curriculumevaluaties, uitkomsten Nationale Alumni Enquête (NAE) (voorheen WO-monitor) etc. Denk hierbij met name aan de opleiding overstijgende thema's zoals studiebegeleiding, betrokkenheid en contact.

1.2 Kwalitatieve reflectie op ontwikkelingen academisch jaar <academisch jaar>

Resultaten van audits, visitatie en (her)accreditatie

Geef een overzicht van de lopende en afgeronde visitaties (alsmede herstelbeoordelingen) en bespreek in ieder geval de opvolging van de aandachtspunten/verbeterafspraken die hieruit volgen. Ga hier in op opvallendheden die betrekking (kunnen) hebben op meerdere opleidingen.

Examencommissies - contact en reflectie jaarverslag
< Voor dit onderwerp moet worden bepaald of hierover op college/school niveau of op opleidingsniveau wordt gereflecteerd. Dit is afhankelijk van hoe de EC is ingericht binnen de faculteit.>
Noemenswaardige ontwikkelingen m.b.t. EC's en reflectie op hun jaarverslagen. Zijn er verbeterafspraken gemaakt?

Betrekken van alumni en werkveld
< Voor dit onderwerp moet worden bepaald of hierover op college/school niveau of op opleidingsniveau wordt gereflecteerd. Dit is afhankelijk of een werkveldadviesraad is ingericht per opleiding of opleidingscluster.>
Denk bijvoorbeeld aan de wijze waarop alumni worden betrokken bij de opleiding (bijvoorbeeld als ambassadeurs, in voorlichting, of als adviseurs voor aanpassingen van de inhoud van het onderwijs), uitkomsten van overleggen met de werkveldadviesraad.

1 In de facultair strategische plannen (FSP) wordt uitgebreid gereflecteerd op de onderwijsambities van het nieuwe IP. Kernbegrippen uit het nieuwe IP aangaande onderwijs zijn: *interdisciplinair, onderwijsportfolio, kleinschalig/intensief, student engagement, internationalisering en leven lang leren.*

Jaarplan academisch jaar <academisch jaar>

Het jaarplan is een belangrijk aanknopingspunt voor het voortgangsoverleg tussen opleiding, onderwijsdirecteur en decaan. Het jaarplan blikt vooruit op het academische jaar 2024-2025. Geef hierin aan wat de ambities zijn voor het komende academische jaar en de voorbereiding daarop. Beargumenteer daarbij ook welke doelen prioriteit verdienen om de opleidingen verder te verbeteren en in te spelen op nieuwe ontwikkelingen/beleid (zoals onderwijsvernieuwingen). Geef hierbij aan in hoeverre de (ambities uit de) onderwijsvisie en/of FSP zijn meegenomen.

1.1 Ambitie(s) academisch jaar <academisch jaar>

Formuleer hier de ambitie(s) van College/School. Deze ambitie mag wat abstracter geformuleerd zijn dan de hieronder opgestelde actiepunten. Refereer eventueel aan een meerjarenambitie volgend uit een meerjarenplan (bijvoorbeeld het FSP). Als de ambitie(s) ongewijzigd zijn ten opzichte van vorig jaar geef dat dan aan en kan de tekst van het voorgaande jaarplan blijven staan. Ga hier ook in op het huidige en toekomstige onderwijsaanbod.

1.2. Kansen en verbeterpunten academisch jaar <academisch jaar>

Benoem op deze plek de belangrijkste aandachtspunten voor verbetering voor het komend jaar. Identificeer daarnaast de kansen die zich aandienen en geef de verdere invulling van beleidsontwikkelingen aan. Idem, als deze ongewijzigd zijn ten opzichte van vorig jaar, geef dat aan.

Actiepunten <academisch jaar>

De benoemde actiepunten haken in op de hierboven geïdentificeerde ambitie, kansen en verbeterpunten. Probeer te komen tot concrete (bij voorkeur meetbare) maatregelen, zodat het effect ervan op een later moment geëvalueerd kan worden. Ook hier geldt als deze ongewijzigd zijn ten opzichte van vorig jaar, geef dat aan.

Toevoegen als bijlage:

- Gecombineerde jaarverslagen en jaarplannen opleidingen
- Naar eigen inzicht/wens additionele bijlagen

Toevoegen als bijlage (indien van toepassing)

- Jaarverslag examencommissie
- Verslag Werkveldadviesraad